

GULDBORGSUND

MILJØGODKENDELSE

§ 12-MILJØGODKENDELSE TIL SVINEBESÆTNINGEN PÅ GEDSER LANDEVEJ 43, 4872 VÆGGERLØSE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	BAGGRUND	3
1.2	DATABLAD	4
1.3	RESUME.....	5
1.4	AFGØRELSE	6
2.	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	7
2.1	GENERELLE FORHOLD	7
2.2	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	7
2.3	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	7
2.4	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET	10
2.5	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING	12
2.6	PÅVIRKNING FRA AREALER	13
2.7	BAT OG BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER.....	13
2.8	EGENKONTROL OG DOKUMENTATION	14
2.9	HUSDYRBRUGETS OPHØR.....	15
2.10	GENERELLE BEMÆRKNINGER	15
3.	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING.....	18
3.1	GENERELLE FORHOLD	18
3.2	LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	18
3.3	DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT	21
3.4	FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET.....	30
3.5	GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING	38
3.6	PÅVIRKNING FRA AREALER	42
3.7	BAT OG BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER.....	50
3.8	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV	59
3.9	DOKUMENTATION	59
3.10	HUSDYRBRUGETS OPHØR.....	61
3.11	HØRINGER	61
4.	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION.....	61

1. RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har den 3. marts 2016 modtaget ansøgning fra Allan Mortensen om udvidelse af dyreholdet på Gedser landevej 43, 4872 Væggerløse, CVR-nr. 16018600. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 84902. Det er version 3 af ansøgningsskemaet indsendt den 14. april 2016, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

I april 2010 blev der meddelt § 11 miljøgodkendelse til ændring af dyreholdet fra 290 årssøer med 7.830 smågrise til 16.000 smågrise og 2.500 slagtesvin. Udvidelsen/ændringen foregik i eksisterende stalde. I forbindelse med godkendelsen blev der etableret gyllekøling i den ene slagtesvinestald samt i en del af den ene toklimastald og der blev etableret teltoverdækning på gyllebeholderen. Der blev ligeledes etableret teltoverdækning på gyllebeholderen på Radbjergvej 2. Denne gyllebeholder benyttes både til produktionen på Radbjergvej 2 og produktionen på Gedser Landevej 43.

Nu søges der om en udvidelse af svineproduktionen fra 16.000 smågrise fra 7,2-32 kg og 2.500 slagtesvin fra 32-107 kg til 13.260 smågrise fra 7,1-40 kg og 10.300 slagtesvin fra 40-110 kg, svarende til en udvidelse fra 141,03 DE til 346,40 DE. Produktionen kommer dermed op over IED-grænsen (Industrielle Emissioner jf. EU-Direktiv) og godkendelsen skal derfor meddeles som en ny samlet godkendelse jf. § 12 i Husdyrloven og ikke ved et tillæg. Det vil sige at den hidtidige § 11 miljøgodkendelse bortfalder, når den nye § 12 miljøgodkendelse tages i brug.

Udvidelsen vil hovedsageligt foregå i en nybygget slagtesvinestald øst for de nuværende stalde.

Husdyrgødning svarende til 266,90 DE udbringes på egne og forpagtede arealer, i alt 218,47 ha. Den resterende husdyrgødning svarende til 79,5 DE afsættes til 2 gylleaftaler.

Alle udbringningsarealer ligger i Guldborgsund kommune.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 12 miljøgodkendelse til svinebesætning på Gedser Landevej 43, 4872 Væggerløse
Godkendelsen omfatter:	Svineproduktion svarende til 346,40 DE bestående af 13.260 smågrise fra 7,1-40 kg og 10.300 slagtesvin fra 40-110 kg, samt bedriftens arealer på 218,47 ha.
Dato ikrafttrædelse:	24.06.2016
CVR-nr. og P-nr.:	CVR-nr. 16018600
CHR-nr.:	12819
Ejendomsnummer:	376-0028311
Matr.nr. og ejerlav:	16a, 59b, 76, 79 og 80 Bøtø Nor, Væggerløse samt 21, 23 og 4a Højet By, Væggerløse
Bedriftens ejer og ansøger:	Allan Mortensen, Gedser Landevej 43, 4872 Væggerløse
Konsulent:	Hanne Bang, Gråkjær Miljøcenter, Fabersvej 15, 7500 Holstebro
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Ansøgningen forannonceret:	15.03.2016
Forhøring af ejer og konsulent:	27.04.2016 – 09.05.2016
Nabo/partshøring i perioden:	11.05.2016 – 22.06.2016
Godkendelsesdato:	24.06.2016
Afgørelse annonceret:	24.06.2016
Klagefrist udløber:	22.07.2016
Søgsmålsfristen udløber:	27.12.2016
Retsbeskyttelse udløber:	24.06.2024*
Revurdering påbegyndes:	juli 2024

*ved påklage kan tidsfristen for udløb af retsbeskyttelsen blive ændret.

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og naboer.

Med denne miljøgodkendelse gives der tilladelse til opførelse af en ny stald beliggende umiddelbart vest for det nuværende bygnings sæt og en mindre mellembygning til fodertank m.v. Desuden etableres der en overdækket gyllebeholder på 2.000 m³ umiddelbart nord for den eksisterende, overdækkede gyllebeholder og der etableres en fortank på <100 m³ ved den nye stald til effektiv pumpning af gylle til lagertankene.

Endvidere gives der tilladelse til et dyrehold på 346,40 DE bestående af 13.260 smågrise fra 7,1-40 kg og 10.300 slagtesvin fra 40-110 kg. I den nye stald installeres gyllekøling for dels at mindske ammoniakfordampningen fra staldene og dels at spare energi til opvarmning på ejendommen. Der er i forvejen etableret gyllekøling i slagtesvinestalde benævnt nr. 2 og i smågrisestald 5 vest.

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet og anlægget ikke give anledning til væsentlige gener for naboerne. I denne vurdering indgår faktorer som lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at de naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter, der ligger indenfor en radius af 1.000 m fra det pågældende staldanlæg, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af udvidelsen af dyreholdet og anlægget. Samme vurdering er foretaget med hensyn til udvaskning af næringsstoffer til recipienter og anden mulig påvirkning af følsomme § 7 naturområder eller Natura 2000 områder.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der er indført BAT (Bedst tilgængelig teknologi) i relation til bedriftens indretning og drift i det omfang, BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Vand- og Natura 2000-planer

Vand- og Natura2000 planerne blev vedtaget i december 2011. Vandplanerne for 2009-2015 blev vedtaget i oktober 2014.

Det fremgår af planerne, at kommunerne ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser udover de fastlagte beskyttelsesniveauer vedr. næringsstoffer for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planer.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til om de vil kunne påvirke et vandområde eller natura 2000-område væsentligt.

BAT og IE-direktiv

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 44 af 11-01-2016 omfatter implementering af dele af et IE-direktiv "Direktivet om industrielle

emissioner m.v." fra EU. Dette vil blandt andet medføre, at der skal laves nye/supplerende vurderinger af BAT, og yderligere krav til gennemførelse og dokumentation af egenkontroller samt øvrige vurderinger. Dette krav gælder for alle såkaldte IE-husdyrbrug (eks. 210 DE i slagtesvin) uafhængig af godkendelsestidspunktet.

Kommunen har på nuværende tidspunkt ikke mulighed for at implementere de nye krav, da der ikke foreligger de nødvendige retningslinjer og vejledninger. Det er således muligt, at der vil være behov for supplerende vurderinger/revurderinger af denne godkendelse, når de nye retningslinjer og vejledninger foreligger. De nye vurderinger skal være gennemført indenfor 4 år efter retningslinjerne er vedtaget.

Konklusion

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

På landbrugsbedriften på Gedser Landevej 43, 4872 Væggerløse, CVR nr.

16018600 giver Guldborgsund Kommune hermed miljøgodkendelse til:

- en husdyrproduktion på 346,40 DE bestående af 13.260 smågrise fra 7,1-40 kg og 10.300 slagtesvin fra 40-110 kg
- udbringning af 266,90 DE husdyrgødning på de 218,47 ha landbrugsjord hørende til bedriften,
- afsætning af husdyrgødning fra 79,50 DE til § 16 miljøgodkendte aftagere,
- opførelse af ny slagtesvinestald på 1.675 m²,
- opførelse af ny mellembygning på 100 m²,
- opførelse af ny overdækkede gyllebeholdere på 2.000 m³,
- opførelse af ny fortank ved den nye slagtesvinestald på <100 m³,

Dyreholdet på bedriften er over IED-grænsen. Miljøgodkendelsen bliver derfor meddelt i henholdt til § 12 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug jf. lovbkg nr. 868 af den 3. juli 2015 med senere ændringer (også kaldet husdyrloven).

I sammenhæng med denne miljøgodkendelse vil der blive meddelt § 16-godkendelser til arealerne knyttet til Brænderisvej 11, 4873 Væggerløse, CVR-nr. 20219343 og Gl. Landevej 131, 4873 Væggerløse, CVR. nr. 57027118 til modtagelse af husdyrgødning fra dyreholdet på adressen.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der givet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Foruden denne miljøgodkendelse skal der være søgt og meddelt byggetilladelse inden byggeriet af den nye stald, gyllebeholder, foderlade m.m. påbegyndes. Det er således ansøgers ansvar at indhente relevante dispensation og tilladelser efter anden lovgivning.

2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 2 år efter, at denne godkendelse er meddelt.
4. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

5. De nye bygninger opføres i samme materialer og farver som de eksisterende bygninger. Tagrygningen må maksimalt være 8 m over terræn. Gyllebeholderne skal opføres i beton med maksimal sidehøjde på 3 m over terræn og maksimal totalhøjde på 8 m.
6. Etablering af afskærmende beplantning skal ske efter en beplantningsplan, som skal godkendes af Guldborgsund Kommune. Beplantningen skal etableres snarest muligt efter opførelsen af produktionsanlægget og senest det først kommende efterår.
7. Beplantningen skal vedligeholdes således, at det sikres, at beplantningen udvikler sig optimalt og i henhold til den godkendte beplantningsplan.
8. Overskudsjord fra udgravningen til nybyggeri skal spredes jævnt ud i terrænet omkring byggeriet, hvorved terrænet vil blive hævet en smule (max. 0,5 meter). Ellers skal jorden helt bortskaffes fra området i henhold til gældende Bekendtgørelse om anmeldelse og dokumentation i forbindelse med flytning af jord.

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

9. Med denne miljøgodkendelse gives der tilladelse til et dyrehold på i alt 346,40 DE svarende til en årlig produktion på 13.260 smågrise fra 7,1-40 kg og 10.300 slagtesvin fra 40-110 kg.
10. Ved eventuelle fremtidig ændring af omregningsfaktorerne fra dyr til DE er det antallet af producerede enheder i de enkelte dyregrupper, og indenfor de givne vægtintervaller, der er afgørende for den tilladte produktion.
11. Produktionen skal ske jævnt over året med staldindretning, sammensætning og fordeling mellem de enkelte staldafsnit som angivet i nedenstående tabel. Det fysiske antal dyr i de enkelte staldafsnit må ikke overstige det angivne antal stipladser.

Dyrehold og staldtype	Antal produceret	Stipladser	Vægtgrænser	DE
Nr. 1: Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	5.937	1.050	7,1-40 kg	37,85
Nr. 3: Smågrise, fuldspaltegulv, dog med velfærds afdækning af spalter i lejearealet	1.555	275	7,1-40 kg	9,91
Nr. 5 vest: Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv og gyllekøling	3.025	535	7,1-40 kg	19,29
Nr. 5 øst: Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	2.743	485	7,1-40 kg	17,49
Nr. 2: Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv og gyllekøling 25 W/m ²	1.560	300	40-110 kg	39,66
Nr. 4: Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	1.250	240	40-110 kg	31,78
NY stald: Slagtesvin, delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv og gyllekøling 7 W/m ²	7.490	1.440	40-110 kg	190,42
I alt	13.260 smågrise og 10.300 slagtesvin			346,40

Rengøring

12. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulve holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
13. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.

Fodring råprotein

14. Den totale mængde N af dyr pr. år beregnet som N af dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 26.696 kg N pr. år.

N af dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning og værdierne i nedenstående tabel, som enkeltvis ikke er bindende:

$$N \text{ af dyr pr. slagtesvin} = (((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})).$$

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	10.300
Indgangsvægt, kg	40,0
Afgangsvægt, kg	110,0
FEsv pr. kg. tilvækst	2,86
Gram råprotein pr. FEsv.	145,6
Kg N ab dyr pr. slagtesvin	2,5919

Fodring fosfor

15. Foderblandinger til samtlige grise skal være tilsat fytase, og der skal gennemføres fasefodring af samtlige grise.
16. Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x det årlige antal producerede slagtesvin skal være mindre end 4.695 kg P pr. år.

P ab dyr pr. slagtesvin beregnes ud fra følgende ligning og værdierne i nedenstående tabel, som enkeltvis ikke er bindende:

$$P \text{ af dyr pr. slagtesvin} = ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

Faktor	Værdi
Antal slagtesvin	10.300
Indgangsvægt, kg	40,0
Afgangsvægt, kg	110,0
FEsv pr. kg. tilvækst	2,86
Gram fosfor pr. FEsv.	4,2
Kg P ab dyr pr. slagtesvin	0,45584

Egenkontrol

17. Der skal føres en logbog eller produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:
- antal producerede dyr,
 - gennemsnitlige vægtintervaller (indgangs-, og afgangsvægt/slagtevægt),
 - foderforbrug pr. kg tilvækst,
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne,
 - det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEsv i foderblandingerne.
18. N og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar i det næstfølgende år, svarende til den periode, der gælder for beregning af type-2 korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.

19. Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.
20. Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Energi- og vandforbrug

21. Staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås. Autoriseret service skal notes i logbog.
22. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

Spildevand

23. Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.
24. Vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

25. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
26. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

Råvarer, hjælpestoffer og kemikalier

27. Smøreolier og lignende olieprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
28. Såfremt der på bedriftens arealer anvendes flydende handelsgødning skal det opbevares i tanke på fast bund med afløb til gyllebeholder eller anden beholder.

2.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

Lugt

29. Såfremt der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.
30. Såfremt Guldborgsund Kommune ved tilsyn vurderer, at bedriften giver anledning til flere lugtgener for omkringboende end forventet, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal fremsendes til Guldborgsund Kommune til godkendelse og skal derefter gennemføres.

Fluer og skadedyr

31. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
32. Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikre bedst muligt mod opformering. Bekæmpelsen skal ske i henhold til aftale med autoriseret rottebekæmper, f.eks. via den kommunale ordning.

Transport

33. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.
34. Transport af flydende husdyrgødning på offentlig vej til de sydlige udbringningsarealerne skal foregå i transportvogne, der ikke anvendes til udbringning af husdyrgødningen i marken

Støj

35. Den eksterne støjbelastning fra svinedriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalde og gyllebeholdere, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

36. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens

grund og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

37. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens anlæg.

Lys

38. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

Gødningstyper og mængder

39. Husdyrgødningen fra samtlige staldafsnit skal håndteres som gylle.

Flydende husdyrgødning

40. Opbevaringskapaciteten for husdyrgødning skal svare til mindst 9 måneders produktion.
41. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpe- sump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpesumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpe- sump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
42. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
43. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.
44. Omrøring af gylle i gyllebeholderne i forbindelse med gødningsudbringning må tidligst påbegyndes umiddelbart før udkørsel.
45. Omrøring af gylle skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
46. Der skal være fast overdækning på de 2 gyllebeholdere på bedriften. Telt- overdækning skal være med indvendigt skørt. Åbning af overdækningen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle, samt fjernelse af bundfald. Efter endt omrøring, udbringning m.m. skal overdækningerne lukkes umiddelbart efter. Skader på de faste overdækninger skal udbedres hurtigst muligt.
47. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende.

48. Gyllebeholdere, der tages midlertidigt ud af drift, skal tømmes og rengøres.

Anden organisk gødning

49. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk gødning end det i godkendelsen angivne.

2.6 PÅVIRKNING FRA AREALER

Udbringningsarealer og aftaler

50. På bedriftens 218,47 ha egne og forpagtede arealer, må der udbringes husdyrgødning produceret indenfor bedriften svarende til 266,90 DE pr. planår (1/8 til 31/7) fordelt på ca. 24.742 kg N og ca. 5.457 kg P. Der må således ikke udbringes mere end 1,22 DE/ha i gennemsnit. Bedriftens egne og forpagtede arealer fremgår af bilag 3.
51. Al produceret husdyrgødning udover de 266,90 DE i vilkår 50 skal afsættes til godkendt modtager. Gyldig kontrakt om afsætning af husdyrgødningen inkl. dokumentation for foretaget afsætning skal til enhver tid kunne forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune.
52. På bedriften skal der anvendes et S6 svinesædskifte, der har et udvaskningsindeks på maksimalt 86 jf. Miljøstyrelsens notat: "Standardsædskifter og referencesædskifter" fra 08-02-2012.

Beskyttede vandhuller

53. Ved vandhullerne A, B, C og D beliggende i/ved mark 1-0, 3-0, 5-0 og 19-0 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning nærmere end 10 m fra vandhullets øverste kant medmindre udbringningen sker med forsuret gylle eller ved nedfældning. Vandhullernes placering fremgår af kort 4 og 5. Afstanden udmåles fra øvre brinkkant af vandhullet, hvor den naturlige fugtigbundsvegetation, som hører til vandhullet, ophører.

2.7 BAT OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Gyllekøling

54. Gyllekanalerne i den ny stald - i alt 928 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. Gyllekølingsanlæggene i stald 2 og stald 5 vest på henholdsvis 235 og 250 m² skal bibeholdes.
55. Varmepumpen i den nye stald skal levere en årlig køleydelse på mindst 52.027 kWh (6,4 W/m² x 928 m² x 8760 h). Varmepumperne i stald 2 og 5 vest skal levere en årlig køleydelse på mindst 106.215 kWh. (25 W/m² x 485 m² x 8760 h)
56. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumperne. Energimålerne skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer de månedlige og årlige køleydelser målt i kWh.
57. Gyllekølingsanlæggene skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlæggene. Gyllekølingsanlæggene må ikke kunne genstarte automatisk.

58. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlæggene skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Egenkontrol

59. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlæggene mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemerne, alarmerne samt sikkerhedsanordningerne
- kontrol af kølekredsens ydelser.

60. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Guldborgsund Kommune skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

61. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på Guldborgsund Kommunes forlangende.

Øvrige

62. Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar mm. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsede foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).

2.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Beredskabsplan

63. På husdyrbruget skal der forefindes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

64. Beredskabsplanen, som skal godkendes af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:

- Procedure som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, hvornår og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med inddæmning og opsamling af spild/lækage af stoffer, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal opdateres jævnligt/årligt eller efter revidering af procedure i forbindelse med uheld.

65. Forurening som følge af driftsuheld, hævværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune og noteres i logbog. Udenfor normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Uanset kontakt til miljøvagt/beredskab skal Guldborgsund Kommune kontaktes først kommende hverdag efter forureningen.

Dokumentation

66. Nedenfor præciseres hvilke type af dokumentation, bedriften skal præsentere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.
- Til dokumentation for, at vilkår vedrørende besætningens produktionsniveauer er overholdt, skal der opbevares effektivitetskontroller og/eller kvitteringer for indkøb og afsatte dyr.
 - Til dokumentation for, at vilkår vedrørende brug af fytase er overholdt kan anvendes: foderanalyser, blandeforskrifter, faktura for indkøbt foder, effektivitetskontrol eller lignende.
 - Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.
 - Afsætningen af husdyrgødningen udover de 266,90 DE, der anvendes på egen bedrift.
 - Energiforbrug til og køleydelse af gyllekølingsanlægget.
 - Der skal årligt uarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet, vand og diesel. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.
 - Autoriseret service af gyllekølingsanlæg, staldventilation og andre mekaniske anlæg.
 - Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften, herunder nedbrud af gyllekølingsanlæg, skader på gyllebeholdernes overdækning o. lign. Logbogen skal indeholde dato for skaden opståen og dato for afhjælpning, samt oplysning om hvilke tiltag der er foretaget for at forhindre eller begrænse forurening som følge af uheldet/skaden.
 - Hvornår der er foretaget fluebekæmpelse, samt med hvilket middel/metode, samt mængde.

2.9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

67. Ejer skal senest en måned efter, at der er truffet beslutning om lukning af bedriften, indsende en plan til Guldborgsund Kommune, som beskriver de nødvendige foranstaltninger for at undgå fremtidig forureningsfare. Omfang og indhold af planen, samt tidsplan for hvornår foranstaltningerne skal være udført, skal accepteres af Guldborgsund Kommune.

2.10 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser. Dette gælder også, selvom disse regler skulle være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af husdyrbruget skal være i overens-

stemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om miljøgodkendelse mm. af husdyrbrug, som fastlægger, at en hver ændring af drift og/eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Der er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndighed og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11.01.2016 § 25 skal ændringer i udbringningsarealerne (såvel ejede, forpagtede og aftale arealer) anmeldes til og godkendes af Guldborgsund Kommune.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse mm. af husdyrbrug, § 33, stk. 3 vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del, anført som kontinuitetsprincippet. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimale tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse mm. af husdyrbrug, § 40 stk. 1 følger der med denne miljøgodkendelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 14 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse mm. af husdyrbrug, § 41 og Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug § 40 skal miljøgodkendelsen revurderes 8 år efter den er meddelt det vil sige i 2023 og derefter mindst hvert 10. år.
- Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Bekendtgørelse nr. 1318 af 26.11.2015 om erhvervmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald herunder medicin affald.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
24.06.2016

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

Mette Wolthers
Ingeniør

3. MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af godkendt produktion

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Gedser Landevej 43, 4872 Væggerløse ejet af Allan Mortensen. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 12819 og ejendommen drives af ejer under CVR nr. 16018600, hvor både husdyrbruget og arealerne indgår.

Under generelle forhold er der sat vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen. Yderligere er det præciseret, at godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelsen.

Endelig er der sat vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på ejendommen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de stillede vilkår sikrer, at forudsætningerne for godkendelsen fastholdes, samt at der altid er opdaterede oplysninger om hvem på bedriften, der skal kontaktes.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Det nye byggeri kommer til at ligge i umiddelbar tilknytning til eksisterende byggeri. For at sikre en harmonisk helhed, som påvirker omgivelserne mindst muligt er der sat krav om at byggeriet skal være i samme materialer og farver som det eksisterende. Ved nybyggeriet fjernes en del af den nuværende randbeplantning. For at mindske nybyggeriets synlighed er der sat krav om at der etableres en ny randbeplantning. En plan for denne nye beplantning skal godkendes hos tilsynsmyndigheden. Endelig er der sat krav om at evt. overskudsjord enten spredes jævnt, så der ikke bliver synlige terræn ændringer, eller bortskaffes.

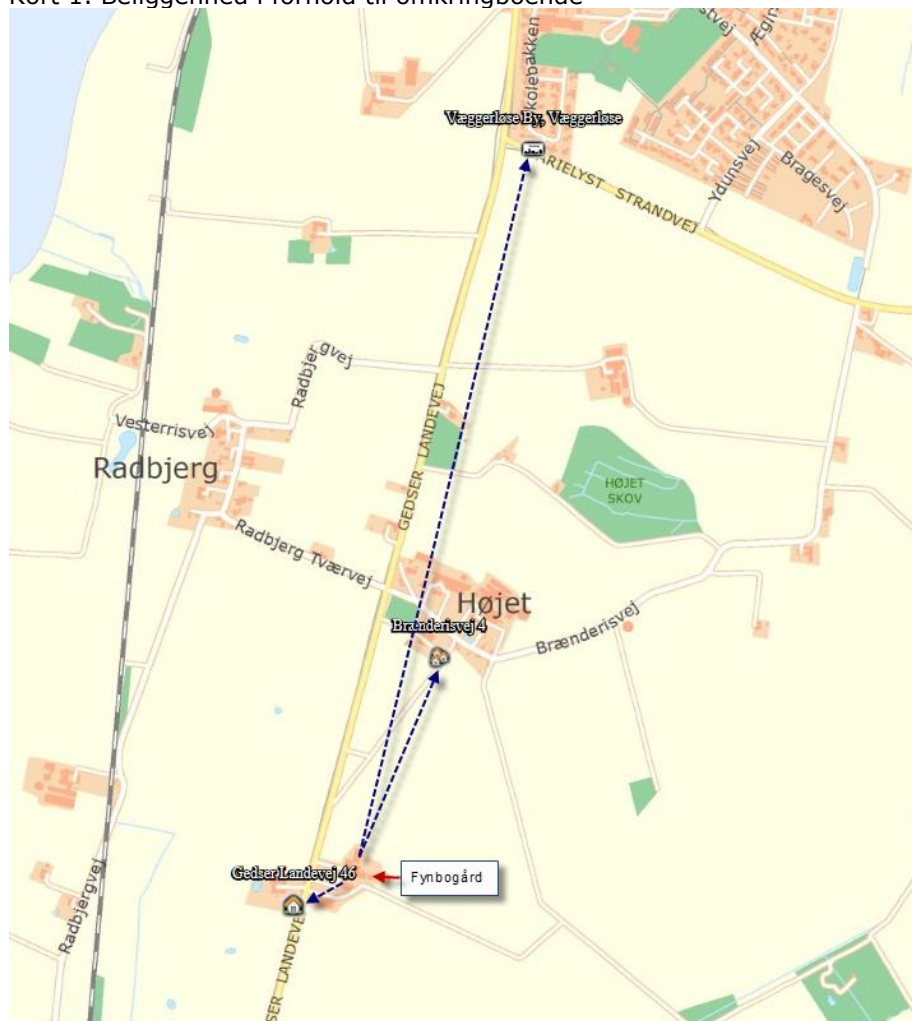
Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse er Gedser Landevej 46, som ligger ca. 184 m sydvest for staldene. Gedser Landevej 46 er uden landbrugspligt.

Brænderisvej 4 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i samlet bebyggelse. Brænderisvej 4 ligger ca. 535 m mod nord.

Nærmeste byzoneområde er Væggerløse, som ligger ca. 1,8 km mod nord.

Nedenstående kort viser placering af omkringboende i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Kort 1. Beliggenhed i forhold til omkringboende

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. Husdyrgodkendelseslovens kap. 2 (§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel.

Tabel 1. Afstande ift. § 6 og 8.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	> 25 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	> 50 meter	50 meter
Vandløb /dræn/ søer målt *	> 15 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	> 22 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	Ca. 35 meter	15 meter
Skel	Ca. 40 meter	30 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	Ca. 160 meter	50 meter

*Det er ejers ansvar, at nyanlæg placeres mere end 15 meter fra eksisterende og nye dræn.

Alle gældende afstandskrav er således overholdt.

Kommunens vurdering

Ved overholdelse af de stillede vilkår er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for miljøet og omkringboende, som følge af anlæggets placering og lokalisering.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Byggefeltet ligger udenfor fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, strandbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer, sø- og åbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer. Der er således ikke behov for at dispenseres for eller stille vilkår i relation til bygge- og beskyttelseslinjer eller fredninger.

Byggefeltet ligger i jordbrugsområde indenfor kystnærhedszonen, hvilket ikke giver anledning særlige krav eller restriktioner.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er respekteret. Den ansøgte udvidelse vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Området, hvor det ansøgte byggeri ønskes placeret, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og mindre spredte beplantninger. Den nye stald kommer til at ligge i umiddelbar tilknytning til den eksisterende bygningsmasse og med landevejen lige vest for. Den eksisterende randbeplantning nord for ejendommen bliver delvist brudt af den nye stald og der er derfor planlagt ny randbeplantning mellem landevejen og den nye stald, samt nord om den nye stald. Når den nye randbeplantning er groet til vil det samlede indtryk af ejendommen ikke være ændret væsentligt. Der er således ingen naboer, der vil opleve væsentlige ændringer af deres udsigt.

Den nye gyllebeholder placeres tæt op ad den eksisterende gyllebeholder. Nærmeste nabo med udsigt til gyllebeholderne er placeret over 500 m væk. Det vurderes dermed som værende uvæsentligt om der ligger en eller 2 gyllebeholdere, når afstanden er så stor.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at den valgte placering af den nye stald og den nye gyllebeholder er den bedst mulige i forhold til en samlet vurdering af en hensigtsmæssig logistik på ejendommen og hensynet til naboer og de landskabelige værdier.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Ved en konfliktsøgning i Guldborgsund Kommunes GIS (geografiske informations-systemer) er det konstateret, at det ønskede byggefelt berører følgende lag:

- Kystnærhedszone. Hele det ansøgte byggefelt ligger i kystnærhedszonen. I denne zone er der ikke noget forbud mod opførelse af nye landbrugsbygninger, men disse skal så vidt muligt placeres bag eksisterende bygninger set fra kysten af. I det konkrete tilfælde er det vurderet, at den øn-

skede placering kan accepteres trods placering mellem eksisterende byggefelt og kyst, idet afstanden til kysten er ca. 1.500 meter, samt at der er tale om tæt tilknytning til eksisterende byggeri. Set udefra kysten vil der således ikke blive tale om et nyt stort byggeri i et ellers åbent landskab. Ny byggeriet vil derimod ligge i tilknytning til en del andre bygninger og således ikke give anledning til en væsentlig ændring af indtrykket af landskabet.

- OSD (område med særlig drikkevandsinteresse). Byggefeltet ligger i OSD men det giver ikke anledning til særlige forholdsregler. De almindelige tæthedskrav til byggeriet er fuldt tilstrækkeligt til sikring af drikkevandet. Byggefeltet ligger endvidere indenfor Indsatsplan Sydfalster. Der er dog ingen vilkår i indsatsplanen, der giver anledning til særlige krav til den nye stald.
- Jordbrugsområde. Jordbrugsområderne er generelt forbeholdt landbrugs- erhvervet. Der er således ikke behov for særlige vilkår til det ansøgte begrundet i placeringen i jordbrugsområde.
- Nationalt geologiske interesseområde. For geologisk interesseområder gælder bl.a., at inden for de arealer, som er udpeget til Nationale Geologiske Interesseområder eller Regionale Geologiske Interesseområder, skal der tages særlige hensyn til geologien. Byggeri og anlægsarbejder, tekniske anlæg, skovrejsning, beplantning mv., som kan sløre landskabets dannelsesformer, skal søges udført på andre lokaliteter og kan kun finde sted, hvis der ikke kan findes et alternativ. Byggefeltet er beliggende indenfor et Nationalt Geologisk Interesseområde, men arealet mellem landevejen og de eksisterende stalde er plant og de geologiske kendetegn, som område udpegningen skal beskytte, bliver ikke berørt af byggeriet.

Kommunens vurdering

Samlet er det vurderet, at det ansøgte byggeri, kan placeres som ønsket uden at det vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ansøgte byggeri ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegningen af det nationale geologiske interesseområde eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, drikkevands- eller rekreative værdier herunder økologiske forbindelseslinjer og lignende regionale/nationale udpegninger.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Der er søgt om udvidelse af eksisterende svineproduktionen fra 16.000 smågrise fra 7,2-32 kg og 2.500 slagtesvin fra 32-107 kg til 13.260 smågrise fra 7,1-40 kg og 10.300 slagtesvin fra 40-110 kg, svarende til en udvidelse fra 141,03 DE til 346,40 DE.

Den ansøgte produktion er skitseret i nedenstående tabel: "Sammensætning og fordeling i staldafsnit". Det er denne opdeling, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger.

Tabel 2. Sammensætning og fordeling i staldafsnit

Dyrehold og stald-type	Vægt-grænser	Producerede dyr pr. år	Stipladser	DE
Nr. 1: Smågrise	7,1-40 kg	5.937	1.050	37,85
Nr. 3: Smågrise	7,1-40 kg	1.555	275	9,91
Nr. 5 vest: Smågrise	7,1-40 kg	3.025	535	19,29
Nr. 5 øst: Smågrise	7,1-40 kg	2.743	485	17,49
Nr. 2: Slagtesvin	40-110 kg	1.560	300	39,66
Nr. 4: Slagtesvin	40-110 kg	1.250	240	31,78
NY stald: Slagtesvin	40-110 kg	7.490	1.440	190,42
Total				346,40

Beregningerne af DE er foretaget i husdyrgodkendelse.dk, skema 84902

Vilkårene i afsnittet om dyrehold, staldanlæg og drift fastlægger det maksimalt tilladte dyrehold på ejendommen. Enhver ændring udover det, der er fastsat i vilkårene, kræver fornyet godkendelse. Det er dog tilladt, at mindske dyreholdet i forhold til det i vilkårene beskrevne uden ansøgning og godkendelse. Ved en evt. mindskelse af dyreholdet skal opmærksomheden dog henledes på at, efter 3 år med et lavere dyrehold bortfalder retten til at hæve dyreholdet til det i miljøgodkendelsen fastlagte niveau jf. kontinuitetsprincippet.

Der stilles vilkår om, at hvis omregningsfaktorerne fra dyr til dyreenheder ændres, er det den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet, der skal tages udgangspunkt i.

Endelig er der indsat vilkår om, at produktionen skal ske så jævnt over året som muligt. Med dette vilkår skal det sikres, at der ikke sker væsentlige udsving i lugtemissionen fra bedriften. Der vil naturligvis være små udsving i produktionen over året og sygdom o.l. kan nødvendiggøre større udsving i enkelte år, men vilkåret skal forhindre væsentlige tilbagevendende udsving, som kan føre til nabogener.

Fleksibilitet og udnyttelse

Der er ikke søgt om eller indbygget fleksibilitet i forhold til afvigelser/variationer i vægtintervaller eller trinvis udvidelse af produktionen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved opfyldelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Staldindretning og drift

Udvidelsen sker hovedsageligt i den nye stald. I de eksisterende stalde sker der tilpasninger i ind- og udgangsvægt og dermed også mindre tilpasninger i antallet af stipladser i smågrisestaldene.

I de eksisterende stalde til smågrise og slagtesvin er der delvist fast gulv. Smågrise-stalden nr. 3 er dog oprettet med fuldspaltegulv og der er fuld gyllekanal i stal-

den. Af hensyn til opfyldelse af velfærdskravene er stalden renoveret så spalterne er overdækkede i lejeområde. Den nye slagtesvinestald etableres med 25-49 % fast gulv. Der er stillet vilkår om, at staldindretningen skal svare til det ansøgte.

Vilkåret er stillet for at sikre, at forudsætningerne for beregningerne og vurdering af ammoniak, lugt og næringsstoffer i gødningen svarer til beregningsgrundlaget for miljøgodkendelsen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at staldindretningen og driften af staldene, gennem overholdelse af de givne vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø.

3.3.3 Overbrusning og rengøring

Der anvendes overbrusning i alle stalde, hvor det er muligt. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, samt at styre dyrenes gødeadfærd og dermed renholde stierne. På varme dage øges intensiteten af overbrusningen.

Vandforbruget til rengøring af stalde minimeres ved at sætte staldene i blød og derefter vaske med højtryksrensere. Der bruges koldt vand. Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring.

Alle andre stalde rengøres løbene inden der sættes nye dyr ind i staldene.

Både iblødsætning og højtryksrensning er vandbesparende, og er at betegne som BAT. Se mere i afsnit omhandlende BAT.

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusive gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Vilkår om, at rester af foder og/eller husdyrgødning skal tilføres gyllebeholderen, eller alternativt opbevares på fastbund og overdækket, skal forhindre tiltrækning og opformering af skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener og forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.4 Ventilation

Den gamle stald 1 kører med diffusventilation. Alle andre stalde og den nye stald kører med undertryksventilation, der styrer temperaturen, så der er optimale forhold for svinene i stalden. Der er alarm på ventilationsanlægget i tilfælde af

strømsvigt. Der er separat styring på hver sektion, som styrer alt med varme/ventilation, overbrusning og alarm. Ventilationen er frekvensstyret.

Ventilationsafkastene bliver vasket og eftersat hver gang staldene vaskes. Afkastene er ca 1 meter over tagfladen og med en afkasthastighed på ca. 10-12 m/s.

Ventilationsanlægget serviceres løbende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund kommune vurderer, at staldindretningen og driften af staldene samt ventilationsanlægget, gennem overholdelse af de givne vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø. Samtidig vurderes det, at den anvendte praksis for overbrusning, vask og rengøring af stalde er medvirkende til at opretholde en god hygiejne i staldene.

3.3.5 Fodring

På ejendommen er der hjemmeblandet vådfoder. Foderanlægget er dagligt i drift fra 06 – 18, med automatisk fodring 5 gange pr. dag.

Der tilsættes fytase i fodret, hvilket reducerer den mængde fosfor, der udskilles i husdyrgødningen. I normen i ansøgningssystemet er der som udgangspunkt indregnet normtilsætning af fytase til fodret. Der er sat vilkår om fytasetilsætning og fasefodring af alle grisene, da dette er at betragte som BAT.

Der er indtastet fodertilpasninger for råproteinindholdet i foderet til slagtesvinene for at nedsætte udskillelsen af ammoniak i husdyrgødningen. De indtastede foderkorrektioner er fastholdt i vilkår. Vilkårene er udformet i henhold til Miljøstyrelsens retningslinjer.

Der er indtastet fodertilpasninger for fosforindholdet i foderet til slagtesvinene for at nedsætte udskillelsen af fosfor i husdyrgødningen. De indtastede foderkorrektioner er fastholdt i vilkår. Vilkårene er udformet i henhold til Miljøstyrelsens retningslinjer.

Tabel 2. Skærmprent – foderkorrektionerne i husdyrgodkendelse.dk

Staldnavn	Staldsystem kode	Nudrift / ansøgt	Foder total ¹	Protein ²	Fosfor ³
Nr 1: Smågrise	SvSm01	Nudrift	1,93	162,60	5,20
		Ansøgt	1,93	162,60	5,20
Nr 3: Smågrise (lille stald)	SvSm02	Nudrift	1,93	162,60	5,20
		Ansøgt	1,93	162,60	5,20
Nr 2: Eks slagtesvinestald - nord/syd	SvSI02	Nudrift	2,86	156,50	4,30
		Ansøgt	2,86	145,60	4,20
Nr 5 vest: Smågrise	SvSm01	Nudrift	1,93	162,60	5,20
		Ansøgt	1,93	162,60	5,20
Nr 5 øst: Smågrise	SvSm01	Nudrift	1,93	162,60	5,20
		Ansøgt	1,93	162,60	5,20
Nr 4: Eks slagtesvinestald - øst/vest	SvSI02	Nudrift	2,86	156,50	4,30
		Ansøgt	2,86	145,60	4,20
NY slagtesvinestald	SvSI02	Nudrift	2,86	145,70	4,80
		Ansøgt	2,86	145,60	4,20

Dokumentation for beregningen af N og P ab dyr pr. dyr følge reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet. Det vil sige dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 350 dage (i perioden 15. september år 1 (fx 2016) til 15. februar år 3 (fx 2018)). Det skal som hovedregel være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

Da kg N og P ab dyr ikke kan måles, vil dokumentation af kg N og P ab lager ske ved en beregning ud fra totalt foderforbrug, indhold af råprotein og fosfor ud fra logbog og opgørelser over indkøbte grise og solgte grise, herunder slagteriafregninger. Såfremt indholdet af råprotein og fosfor ikke fremgår af medfølgende deklarerationer ved fodring med foderblandinger på basis af egen avl eller indkøbte foderstoffer, skal standardværdierne for gram råprotein og fosfor pr. foderenhed anvendes. Jf. standardværdierne for svin i Plantedirektoratets vejledning om gødsknings- og harmoniregler. For byg og hvede anvendes analyser for årets høst i det relevante år som angivet i vejledning om gødsknings- og harmoniregler.

Kommunen har valgt at følge denne vejledning, da det vurderes, at den giver et godt grundlag for dokumentation og kontrol af forhold vedrørende fodringen. Der er stillet vilkår i forhold til ovenstående.

Der er stillet vilkår (i relation til egenkontrol) om, at der skal foreligge en logbog eller tilsvarende opgørelse, der dokumenterer fodermængder, vægtintervaller, foderforbrug og en beregning af P ab lager pr. slagtesvin. En gang årligt skal der gennemføres en beregning af den samlede årlige produktion af P ab lager fra anlægget – eventuel ud fra effektivitetskontrollen/produktionskontrollen eller med udgangspunkt i ovenstående ligninger.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at der skal føres logbog over blandeforskrifter og indlægssedler/foderoptimeringsudskrift. Disse skal opbevares i minimum 5 år og fremvises på kommunens forlangende. Yderligere skal der minimum være blandeforskrifter for hver 3. måned.

Se i øvrigt afsnit omhandlende BAT for yderligere forhold omkring fodring.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår til fodring, samt drift af ejendommen som beskrevet, ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne i relation til fodring af grisene.

3.3.6 Energi- og vandforbrug

Energi

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg, gyllekølingsanlæg og markdrift.

Nedenstående tabel viser det nuværende og det for den ansøgte produktion forventede årlige energiforbrug. Energiforbruget efter udvidelsen er baseret på ansøgers skøn.

Tabel 3. Energiforbrug nudrift og efter udvidelse

Type	Forbrug før 2010 udvidelsen	Forbrug, nudrift	Forbrug efter udvidelsen
Elforbrug	120.000 kWh	150.000 kWh	250.000 kWh
Opvarmning stald og stuehus	20.000 l olie	Gyllekølingsanlæg	Gyllekølingsanlæg
Diesel markdrift	45.000 l	45.000 l	45.000 l

Elforbruget er vurderet af ansøger og inkluderer ventilation, opvarmning, drift af gyllekølingsanlæg, foderbehandling, belysning og gyllehåndtering m.m.

Der er stillet vilkår om, at ventilatorer renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødigt støj og energiforbrug undgås. De samme forhold gør sig gældende for foderanlæg og staldmekanik i øvrigt, som skal renholdes og serviceres således, at unødigt modstand forhindres og fejl udbedres.

For at holde øje med energiforbruget, er der i afsnit Dokumentation stillet vilkår om årlig opgørelse af energiforbruget. Vilkåret er udbygget med krav om, at der ved afvigelser i de årlige opgørelser, skal årsagen til et stigende/faldende forbrug findes. Der skal løbende gennemføres tiltag for at reducere forbruget.

Diesellole bruges hovedsagligt til markdriften, og dette er årsagen til at forbruget ikke ændrer sig væsentligt som følge af udvidelsen af dyreholdet. Ekstra forbrug til udkørsel af den øgede gyllemængde er marginal i forhold til forbruget til den øvrige markdrift.

Med hensyn til hvilke energibesparende tiltag der gennemføres på ejendommen, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at energiforbruget er tidssvarende i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Nedenstående tabel viser det estimerede årlige vandforbrug for den nuværende og for den ansøgte produktion.

Tabel 4. Vandforbrug nudrift og efter udvidelse

Årligt forbrug i Husdyrproduktionen	Forbrug før 2010 udvidelsen	Forbrug, nudrift	Forbrug efter udvidelsen
Drikkevand (inkl. drikkevandsspild), foderblandning	3.000 m ³	5.000 m ³	7.500 m ³
Vask af stalde		200 m ³	500 m ³
<i>I alt</i>		5.200 m ³	8.000 m ³

Vandet leveres fra Marrebæk/Højet Vandværk. Der er tale om en stigning af vandforbruget på ca. 50 %. Den øgede indvinding af vand på vandværket, som følge af

denne udvidelse udgør ikke nogen målbar forskel i områdets indvinding. Endvidere har vandværket kapacitet til at behandle den øgede indvinding. Der er heller ikke i indsatsplanen for Sydfalster krav eller forhold, der giver anledning til bemærkninger til det øgede forbrug.

Der er stillet vilkår om, at der via egenkontrol skal holdes øje med vandforbruget og drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås. Spild skal undgås dels for ikke at overudnytte grundvandsforekomsten og dels fordi spildet vil have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne. Med hensyn til hvilke vandbesparende tiltag der gennemføres på ejendommen, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer med udgangspunkt i normal, at vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at vandforbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.7 Spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra overbrusning, vask af stalde og foderrekvisitter m.m., samt drikkevandsspild.

Der er stillet vilkår om, at al vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Endvidere er der sat vilkår om, at vask af kørende materiel skal ske på den tætte støbte plads, der blev etableret i forbindelse med udvidelsen i 2010 og som har afløb til gyllebeholderen.

Ovenstående spildevand indgår derfor i beregning af opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne tilknyttet produktionen.

Det sanitære spildevand ledes via septiktank til dræn. Septiktanken tømmes via den kommunale tømningsskema. Nedenstående tabel viser spildevandsmængder ved den ansøgte produktion.

Tabel 5. Spildevandsmængder ved den ansøgte produktion

Type	Anslået m ³	Afledes til	Renseforanstaltninger
Drikkevandsspild, rengøring og overbrusning	1.800	Gyllebeholder	Ingen
Vand fra vaskeplads på 200 m ²	100-200	Gyllebeholder	Ingen
Spildevand fra husholdning og fra medarbejderfaciliteter	200	Septiktank/dræn	Bundfældning
Tagvand – eksisterende stalde.	3.000	Dræn	Ingen
Tagvand – ny stald og mellembygning 1.775 m ² .	1.250	Dræn	Ingen

I forbindelse med ansøgning om byggetilladelse til den nye stald, skal der søges om udledning af tagvandet fra stalden.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen kan håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelsens regler. Ligeledes vurderes det, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.8 Affald

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse nr. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Der er således ikke behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Større døde dyr opbevares under kadaverkappe og døde smågrise i kølecontainer. Opbevaringspladsen kan ses på bilag 1 Situationsplan.

Øvrigt affald

Øvrigt affald skal opbevares og bortskaffes som anført i Guldborgsund Kommune Erhvervsaffaldsregulativ. Der er således ikke behov for særskilte vilkår om opbevaring og bortskaffelse af affald.

Farligt affald skal opbevares i egnet emballage på fast bund og under tag. Er der tale om flydende farligt affald, f.eks. spildolie, skal oplagspladsen kunne tilbageholde indholdet af den største af de benyttede emballager.

Ud over spildolie omfatter farligt affald f.eks. lysstofrør og energipærer, akkumulatører og batterier, klinisk risikoaffald (kanyler, medicinrester o.l.), spraydåser.

Der er sat vilkår om, at korrekt bortskaffelse af ejendommens farlige affald skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentation skal opbevares i 5 år.

I ansøgningen er det oplyst, at brændbart affald i form af papirsække, aftørringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container, som er opsat og tømmes af Marius Pedersen.

Større mængder af genanvendeligt affald, f.eks. afdækningsplast, papir, glas o.l. skal udsorteres og afsættes til genanvendelse. Reglerne herfor fremgår af Guldborgsund Kommune Erhvervsaffaldsregulativ.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra ejendommen. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.9 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Der forefindes en nedgravet fyringsolietank fra 1992. Tanken er placeret ved hjørnet af driftskontor/ forrum. Derudover findes en 2.500 og 4.000 l dieseltank i maskinhuset. De 2 tanke i maskinhuset er hævet over jorden og placeret på befæstede areal.

Der er ikke stillet særlige vilkår i forbindelse med opbevaring af fyringsolie og diesel, da dette er omfattet af olietanksbekendtgørelsen.

Der er sat vilkår om, at øvrige olieprodukter skal opbevares forsvarligt, så der ikke er risiko for forurening af jord, grundvand eller overfladevand.

Pesticider og øvrige kemikalier vil blive opbevaret i dertil indrettet kemirum. Placeringen fremgår af bilag 1 Situationsplan.

Der er ikke stillet vilkår om påfyldning af marksprøjte, samt vask af sprøjte, idet disse krav fremgår af bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. Ved eventuelle skylninger i marken skal det naturligvis sikres, at der ikke er risiko for afløb til overfladevand.

Der er stillet vilkår om, at eventuel flydende handelsgødning skal opbevares i tanke på fast bund med afløb til gyllebeholder eller anden beholder. Dette vilkår er stillet for at minimere risikoen for forurening med flydende handelsgødning.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de generelle regler og stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for forurening forårsaget af råvarer og hjælpestoffer.

3.3.10 Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle og ved andre uheld og kritiske situationer.

Som eksempel på mulige risici, eller uheld på ejendommen, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan nævnes følgende:

- Udslip af gylle i fbm. opbevaring og håndtering
- Udslip af diesellole og kemikalier
- Brand
- Strømsvigt

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser, uheld, eventuelle gener og/eller forurening ved uheld bør der træffes følgende forholdsregler:

- Gyllebeholderne skal etableres således at bund og vægge er tætte, og de kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Gyllen røres kun op i forbindelse med udbringning. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 10 år skal kontrolleres for evt. begyndende skader og/eller utætheder.

- Gyllevognene fyldes med sugestuds. Herved minimeres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen. Omlastningen sker endvidere altid under konstant opsyn.
- Dagligt opsyn med alle anlægsdele. Alle medarbejdere skal desuden instrueres i forholdsregler i tilfælde af uheld.
- Der forefindes foreløbig beredskabsplan for driftsuheld, se bilag 5. Beredskabsplanen omfatter brand, overløb af gylle, kemikalie/oliespild. Medarbejdere, ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen. Beredskabsplanen skal have en fast plads og oversigtskortet bør hænge synligt flere steder på bedriften.
- Anlæg og tekniske foranstaltninger bør renses, vedligeholdes og udskiftes således at risikoen for nedbrud minimeres mest muligt indenfor økonomisk proportionelle rammer. Medarbejderne skal være grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv.
- Ikke nedgravede dieseltankene skal være hævet over og placeret på plant fast underlag og hvor der er minimal risiko for påkørsel. Alle tanke skal udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfnings-terminer.

I afsnit 3.9.1 Beredskabsplan er der sat en række vilkår til beredskabsplanen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de beskrevne forholdsregler og tiltag i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld i tilstrækkeligt omfang forholder sig til kritiske situationer. Samtidig hermed er de beskrevne relevante forholdsregler med til at sikre, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af uheld og driftsforstyrrelser.

3.3.11 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

3.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.4.1 Ammoniak og natur

Beregningerne foretaget i ansøgningen viser, at husdyrbruget efter udvidelsen har en samlet meremission af ammoniak til omgivelserne, beregnet som summen af emissionerne fra henholdsvis staldene og gødningslagre. Beregningerne er baseret på oplysninger omkring typen af husdyrholdet, indretning af staldanlæggene, fodersammensætning, brug af teknologier og opbevaring af husdyrgødning.

Tabel 6. Ammoniakemission fra stald og lager.

Kilde til emission	Emission efter, ansøgt drift
Samlet ammoniakemission fra stalde og lagre – ansøgt § 12	3.680,59 kg N/år
Meremission fra anlæg beregnet fra § 11 miljøgodkendelse april 2010	2.241,13 kg N/år

Meremission fra anlæg beregnet fra nudriften før 2010 (fiktiv skema 84905)	2.309,22 kg N/år
--	------------------

Beregningerne er foretaget i it-systemet "www.husdyrgodkendelse.dk", skema nr. 84902 og i fiktiv skema 84905 (beregning på nudrift 8 år tilbage).

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 30 % gælder for nyetableringer og stalde, hvor der gennemføres godkendelsespligtige ændringer. Reduktionskravet er vurderet i forhold til referencesystemerne. Beregningerne i det elektroniske ansøgningssystem viser, at kravet ved den ansøgte drift er overholdt.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at det generelle krav opfyldes ved eksisterende gyllekølingsanlæg, etablering af gyllekølingsanlæg i den nye slagtesvine-stald og etablering af fast overdækning på den nye gyllebeholder, samt foderkorrektion på råprotein. Disse tiltag er fastholdt i vilkår.

3.4.2 Ammoniakfølsom natur

Kategori 1- og 2-natur

Da totalbelastningen på nærmeste kategori 1- og 2-natur er på 0,0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at projektet på Gedser Landevej 43 ikke påvirker disse naturtyper, og at kravet til disse naturtyper er overholdt.

Endvidere vurderes det, at det på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag ikke kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet.

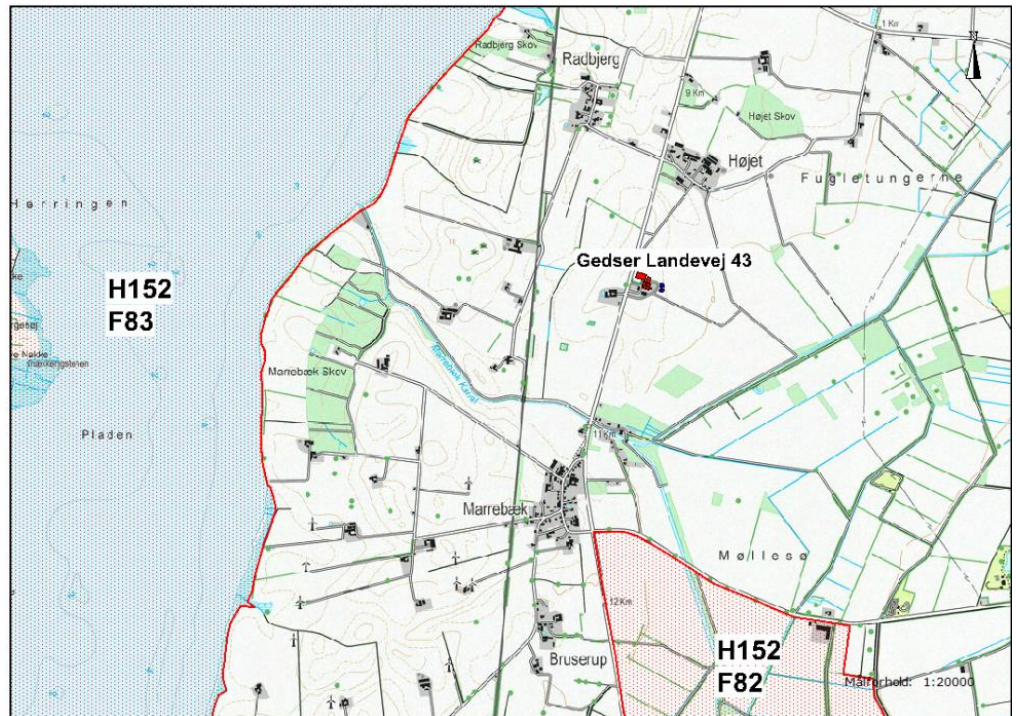
Kategori 3-natur

Udvidelse af dyreholdet på Gedser Landevej 43 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merbelastning med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merbelastningen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til disse naturområder.

3.4.3 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Gedser Landevej 43 er område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, der på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 82 Bøtø Nor og 83 Kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand. Afstanden fra stald og lager ca. 1,4 km til F82 Bøtø Nor og 1,5 km til F83, se kort 4.

Kort 2. Beliggenheden af Gedser Landevej 43 i forhold til Natura 2000-område nr. 173.

Der er en meremission fra stald og lager på 2.309,22 kg N/år. Den nærmeste kortlagte terrestriske habitatnaturtype i Natura 2000-området er en strandeng beliggende 2,4 km fra anlægget i sydvestlig retning. I det elektroniske ansøgningssystem er det beregnet, at det ansøgte dyrehold medfører en merbelastning af den nordøstlige del på 0,1 kg N/ha. Da strandengen ligger yderligere godt 1 km længere væk, vurderes merbelastningen at være i samme niveau eller lavere. Sammenholdes dette med, at strandenge er en forholdsvis robust naturtype set i forhold til belastning med kvælstof (tålegrænse 30-40 kg N/ha), vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe bevaringsstatus for de nærmeste terrestriske habitatnaturtyper i forhold til stald og lager på Gedser Landevej 43.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Gedser Landevej 43 beliggende udenfor Natura 2000-området ikke kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

3.4.4 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merbelastning med kvælstof fra stald og lager. Det er påvist, at tilførsel af 1 kg N/ha og derved medfører tilstandsændringer i et naturområde jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Merbelastningen med kvælstof fra den ansøgte

produktion er beregnet til 1,7 kg N/ha i vandhullet vest for stald og lager. I og med at forekomsten af Stor Vandsalamander i vandhullet er usikker, samt at der indenfor få hundrede meter fra vandhullet findes flere andre vandhuller, der er egnede som yngle- og rasteområder for Stor vandsalamander og andre bilag IV-padder, vurderes det, at den økologiske funktionalitet for Stor vandsalamander er opretholdt i området, selvom det ikke kan afvises, at den ansøgte produktion på Gedser Landevej 43 har en påvirkning af vandhullet.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for Flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af Flagermus.

3.4.5 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved hjælp af de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugtemissionen beregnes ud fra dyretype, vægtintervaller, kg dyr på stald (stipladser) og staldsystem. Derfor er der sat vilkår om, hvor mange dyr (stipladser), og ved hvilke vægtintervaller, der må være i stalden samtidig. Det er meget væsentligt at være opmærksom på dette, da de nærmeste naboer ligger relativ tæt på staldanlægget.

Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra staldene til forskellige beboelsestyper. Lugten vil kunne registres længere væk end de angivne geneafstande, men udenfor de angivne minimumsafstande vurderes lugten til ikke at være en væsentlig gene. De beregnede geneafstande er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

Lugtgeneafstandene er beregnet ved den ansøgte udvidelse.

Tabel 7. Lugtgeneafstande

	Beregnet geneafstand. Ukorrigeret.	Beregnet geneafstand. Korrigeret.	Vægtet gennemsnitsafstand.
Byzone/sommerhus område	617,83	617,83	1.831,22
Samlet bebyggelse	306,75	306,74	534,62
Enkelt bolig	184,04	184,04	184,42

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt, idet afstanden til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er større end de beregnede korrigerede geneafstande. I den aktuelle sag er der ikke foretaget korrektioner, idet der ikke er andre husdyrbrug i nærområdet, der kan indvirke på lugtoplevelsen. Husdyrbruget er heller ikke liggende specielt gunstigt i forhold til naboer, således at der er belæg for at mindske geneafstanden.

Geneafstanden for byzone/sommerhusområde og for samlet bebyggelse er i ansøgningssystemet angivet med udgangspunkt i "ny lugtvurderingsmodel" som den

først begrænsende model, mens den for enkeltbolig er angivet med udgangspunkt i "FMK-lugt vurderingsmodellen".

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand fra enkelte staldafsnit til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 75 DE i visse tilfælde inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis der indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter fra en enkeltbolig, ligger andre staldanlæg med mere end 75 DE.

I den konkrete sag er der ikke andre staldanlæg med mere end 75 DE indenfor de ovenfor nævnte afstande. I denne sag er der derfor ikke medregnet en evt. kumulativ effekt.

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er derfor sat en række vilkår, der skal sikre mod lugtgener.

De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af ejendommen er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra ejendommen. Lugt fra gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved u hensigtsmæssig drift. I afsnit 3.5.2 Flydende husdyrgødning er der sat en række vilkår, som blandt andet skal sikre en hensigtsmæssig drift, og dermed mindske risikoen for lugtgener fra gyllebeholderne. Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses. Der er kommunen der vurderer, om en undersøgelse er påkrævet.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste beboelser indenfor de tre områdetyper er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer. Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle. Ved overholdelse af de fastsatte vilkår og lovkrav i øvrigt, er det dog Guldborgsund Kommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive væsentligt generet af lugt fra ejendommen.

3.4.6 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved daglig oprydning og renholdelse, så der ikke opstår forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for opformering.

Der er sat vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Disse retningslinjer må betragtes som minimumskrav. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisynspunkt er biologisk bekæmpelse at fore-

trække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af staldtypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Vi må derfor sætte kravet til effekten og lade det være op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at der benyttes miljøfluer.

Der er stillet vilkår om, at der skal gennemføres en effektiv rottebekæmpelse. Rottbekæmpelsen består som tidligere nævnt dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsageligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdes god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottbekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med Bekendtgørelse om Forebyggelse og bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 696 af 26. juni 2012), samt retningslinjer fra Naturstyrelsen i øvrigt. Bekæmpelsen skal gennemføres af autoriseret firma eller gennem den kommunale ordning.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at der er en aftale med Kiratin om bekæmpelse af rotter. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i ovenstående bekendtgørelse.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at generne fra skadedyr er tilstrækkeligt reguleret med de opstillede vilkår og den generelle lovgivning, således at påvirkningerne af naboerne kan holdes på et ikke væsentligt niveau.

3.4.7 Transport

Arbejds kørsel til og fra produktionen sker ad Gedser Landevej og der er gode oversigts forhold ved ud- og indkørsel til ejendommen.

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og i efteråret og kørsel med korn og halm i høst. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. I disse sæsoner kan det derfor ikke udelukkes, at der forekommer transporter stort set på alle tidspunkter af døgnet.

De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener. En del af disse transporter kan planlægges, men en del er bestemt af transportøren og ikke af ansøger.

Der er sat vilkår om, at transporter så vidt muligt skal ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00, men som anført ovenfor vil der være ydre forhold, der nødvendigvis gør transporter udenfor dette tidsrum. Igen må det påpeges, at hensynsfuld kørsel i høj grad kan mindske generne for naboer. Der er ikke sat vilkår om dette, idet Guldborgsund Kommune ikke har myndighed til dette. Myndigheden for færdslen på det offentlige vejnet er politiet. I visse tilfælde kan der i miljøgodkendelser sættes vilkår om tvangsruiter efter anvisning fra politiet, eller efter ansøgers egne oplysninger om ruter. I dette tilfælde er der dog ikke nogen tilkørselsveje, der er mere eller mindre hensigtsmæssige end andre.

Nedenstående tabel viser en oversigt over omfanget af transporter skønnet af ansøger.

Tabel 8. Transporter

Art	Antal før udvidelse i 2010	Antal efter udvidelse i 2010	Antal anslået ved nærværende udvidelse
Levering af dyr	0	26	52
Afhentning af dyr	52	26	52
Afhentning af døde dyr	75	52	52
Indkøbt foder	10	10	35
Eget foder og halm	200-250	200-250	250
Olie	15	4	12
Gylle	200	200	300-350
Transporter i alt	552-602	518-568	753-803

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transporter i hovedparten af året ikke antager et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. I højsæsonerne kan det ikke udelukkes at der vil være gener, men dette gælder for store dele af landdistrikterne og er således ikke noget specifikt på den ansøgte bedrift.

3.4.8 Støj fra anlæg og maskiner

Der er følgende kilder til støj fra anlægget:

- Ventilationsanlæg
- Anlæg til foderblanding.
- Dyrene.
- Kompressorer.
- Kørsel til og fra, samt evt. tomgangskørsel.

I modsætning til lugt, fluer, støv og lignende gener er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af en grænseværdi for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Ved naboerne rundt om husdyrbrug er det normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3; Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Der er tale om dels nybyggeri med helt nyt ventilationsanlæg og dels lidt ældre bygningsmasse med tilsvarende lidt ældre ventilationsanlæg og foderblande-anlæg. Det er dog vurderet, at den daglige drift på anlægget ikke vil have nogen problemer med overholdelse af de fastlagte støjgrænser. Hvis der opstår tvivl om hvorvidt støjgrænserne er overholdt, er der sat vilkår om, at anlægget kan blive pålagt at bekoste en støjmåling/-beregning.

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne er der blandt andet taget højde for Guldborgsund Kommunes tomgangsregulativ, der forbyder tomgang i mere end 1 min. Ligeledes er der taget højde for, at der ved støjmåling/-beregning foretages en midling over et givet tidsrum. I dagtimerne midles

der over 8 timer, mens der om natten kun midles over en ½ time. Midling betyder groft sagt, at kortvarige støjende aktiviteter kan forekomme i dagtimerne uden at støjgrænsen overskrides, mens disse ikke vil kunne accepteres om natten.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende og fordi der er tale om delvist nyt anlæg, at støjen fra anlægget vil kunne overholde de fastsatte støjgrænser. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

3.4.9 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder. Håndtering af foder (mølleri, blander mm.) foregår indendørs i foderladen, og udfodringen foregår i lukkede systemer, hvilke bidrager til reduktion af støvgener. I forbindelse med levering af tilskuds foder og korn, kan der opstå støvgener. Ved fornuftig håndtering af halm og foder forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger udenfor ejendommen og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggelig management.

Ved kørsel på gårdsplads og interne transportveje kan der opstå støvgener. Ved almindelig hensynsfuld kørsel vurderes disse gener dog ikke at være væsentlige for omkringboende.

Der er sat vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener udenfor ejendommens areal. Det er Guldborgsund Kommune der i givet fald afgør om evt. gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvproblemer eller støvgener for omkringboende. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.10 Lys

Lys i staldene vil være tændt i forbindelse med fodring af grisene og ophold i staldene. Der vil være et vist lysudfald fra bygningernes vinduer, samt fra uden-dørs belysning i gårdspladsen langs med stalden – styret af sensor - og i den vestlige gavl af maskinhuset. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Der er indsat vilkår om, at det ved indretning og drift af husdyrbruget skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende og placering af lyskilder specielt udendørs, beplantning m.m.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBLING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på ejendommen er beregnet ud fra normtal 2015 (Århus Universitet), og består udelukket af svinegylle. Den forventede årlige produktion inkl. slagtesvineproduktionen på Radbjergvej 2 er anført i nedenstående tabel:

Tabel 9. Gødningsmængder for Gedser Landevej 43 og Radbjergvej 2

Dyretype	Antal	Gødnings-type	Normtal (t/dyr)	Korrektionsfaktor	Produceret gylle ton
Smågrise 7,1-40 kg	13.260	Gylle	0,132	1,48	2.591
Slagtesvin 40-110 kg	10.300	Gylle	0,54	0,92	5.117
Radbjergvej 2 Slagtesvin 40-110 kg	2.716	Gylle	0,55	0,92	1.374
Vand fra vaskoplads					140
Samlet					9.222

Produceret gylle er opgivet i ton, og det antages jf. byggeblad, at 1 ton gylle svarer til 1 m³.

Ca. 3/4 af husdyrgødningen udspreddes på ejendommens egne arealer og den sidste 1/4 afsættes til § 16 godkendte landbrugsbedrifter. Gyllen fra produktionen på Radbjergvej 2 indgår ikke i denne miljøgodkendelse (bortset fra ved beregning af kapaciteten i gyllebeholderen) og afsættes til aftalearealer.

Den årlige produktion af kvælstof og fosfor på ejendommen ved den ansøgte produktion fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 10. Næringsindhold

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Gylle produktion	33.354,59	7.083,05	346,40
Heraf afsættes til gylleaftale	7.655	1.626	79,50
Til eget brug	25.699,59	5.457,05	266,90

Beregningerne i ansøgning er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak og næringsstoffer på arealerne fastholdes, er der sat vilkår om, at staldene indrettes som angivet, og at gødningen håndteres som gylle. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlig risiko for øget påvirkning af omgivelserne med næringsstoffer end antaget og vurderet i de enkelte afsnit af miljøgodkendelsen.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i samtlige staldanlæg og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholderne på ejendommen eller transporteres til gyllebeholderne på henholdsvis Radbjergvej 2 eller Brænderisvej 11.

Ifølge det foregående afsnit er den årlige produktion af flydende husdyrgødning på 9.222 m³. Denne mængde er inklusiv produktionen på Radbjergvej 2, som ikke indgår i denne miljøgodkendelse. Gødningen fra Radbjergvej 2 afsættes til aftalearealer. De 9.222 m³ inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene, samt regnvand fra vaskeplads. De eksisterende gyllebeholdere på Radbjergvej 2 og Gedser Landevej 43 og den nye gyllebeholder har alle fast overdækning og der kommer således ikke ekstra regnvand til disse 3 beholdere. Gyllebeholderen på Brænderisvej 11 har naturligt flydelag og der er således regnet med regnvand i denne beholder.

Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på ejendommen:

Tabel 11. Gødningsopbevaring

Opbevaringsanlæg	Byggeår/kontrol år	Overdækning	Kapacitet	Lagerandel %
Gyllebeholder	1993/2008	Fast overdækning	1.530 m ³	20 %
Gyllebeholder ny	-	Fast overdækning	2.000 m ³	27 %
Gyllebeholder Radbjergvej 2	2007	Fast overdækning	2.000 m ³	27 %
Lejet gyllebeholder: Brænderisvej 11, 4873 Væggerløse	1987/2009	Flydelag	2.000 m ³	26 %
Samlet			7.530 m³	100 %

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen opgjort til 7.530 m³, fordelt på 3 gyllebeholdere på bedriften og en lejet gyllebeholder. Med en årlig produktion på 9.222 m³ opnås en opbevaringskapacitet på lidt over 9 mdr. Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er således overholdt, og kommunen vurderer at gødningen vil kunne opbevares forsvarligt og uden risiko for overløb.

Der er fastsat vilkår om, at der på ejendommen som minimum skal være en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Begrundelsen for dette vilkår er, at anbefalingerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen kun er vejledende og ikke et krav. Da opbevaringskapaciteten er afgørende for sikkerhed i forbindelse med opbevaring af gødning og medvirkende til at sikre mulighed for hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen er det fastholdt i vilkår.

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der sat vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles, hvilke der er stillet vilkår om. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpe- sump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der sat vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere sat vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentrerer over så kort tid som muligt.

I ansøgningen er det oplyst, at der bliver etableret fast overdækning på den nye gyllebeholder. Dette er fastholdt i vilkår. Det er endvidere fastlagt, at ved anvendelse af teltoverdækning, skal denne være med indvendigt skørt for at udgå tæring af gyllebeholderens kant og inderside. Endvidere er det fastlagt, at åbningen af overdækningen skal være så kortvarig som muligt for at undgå fordampning af ammoniak samt lugtgener for naboerne. Endelig skal evt. skader på overdækningen udbedres hurtigst muligt.

Yderligere er der stillet vilkår om, at gødningsbeholdere, der tages midlertidigt ud af drift, skal tømmes og rengøres. Dette er begrundet i, at der ellers vil være risiko for, at der står beholdere med gammel gødning, der kan udgøre en potentiel miljørisiko.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

3.5.3 Gyllekøling

For at kunne overholde kravet om 20 % ammoniakreduktion i forbindelse med § 11 miljøgodkendelsen i 2010 blev der bl.a. etableret gyllekøling i stald 2 og 5-vest. I forudsætningerne i ansøgningssystemet er det angivet, at gyllekølingsanlægget vil være i drift 8760 timer om året, og effekten af ammoniakreduktionen er angivet til 25 %. Dette opnås med en køleydelse på 25 kW/m² i de 250 m² i slagtesvinestalde 2 og de ca. 235 m² af toklimastalden benævnt stald 5 vest.

I den nye ansøgning er der ud over det eksisterende gyllekølingsanlæg indregnet 5,8 % ammoniakreduktion fra gyllekøling i den nye slagtesvinestald. De 5,8 % opnås med en køleydelse på 6,4 W/m² i staldens 928 m².

Den køleeffekt som varmepumperne skal have, hvis de kører kontinuerligt, er beregnet til køleydelsen målt i W/m² * arealet i m². Der er derfor stillet vilkår om, at varmepumperne skal have en årlig minimums køleydelse på henholdsvis:

Stald 2 og stald 5 vest: $25 \text{ kW/m}^2 \cdot (250+235) \text{ m}^2 = 12.125 \text{ kW}$

Ny slagtesvinestald: $6,4 \text{ kW/m}^2 \cdot 928 \text{ m}^2 = 5.939 \text{ kW}$

Hvis der installeres større varmepumper end det ovenfor anførte, kan varmepumpernes faktiske driftstid reduceres. Af hensyn til miljøeffekten er det vigtigt, at varmepumpen kører om sommeren, hvor det er varmest og ammoniakfordampning dermed er størst. Sommeren er dog samtidig den årstid, hvor der er mindst brug for varme i stalden. Men i de fleste danske somre vil der trods alt stadigvæk være behov for ekstra varme i smågrise hulerne, og behov for varmt vand til personalets bade og håndvask, samt til vask af stalde. Det er derfor vurderet, at anlægget vil være i drift året rundt.

Ifølge teknologibladet opnås den mest sikre bestemmelse af kølingen, og dermed ammoniakreduktionen, ved at der monteres en energimåler på varmepumpen. Overholdelsen af vilkåret om en årlig køleydelse vil dermed kunne aflæses direkte på måleren, hvilket gør kontrollen enkel ved tilsyn. Der er derfor sat vilkår om at der monteres energimåler på varmepumpen.

Der er yderligere sat vilkår om, at gyllekølingsanlægget monteres med et trykovervågningssystem tilknyttet en alarm, samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Endvidere skal anlægget vedligeholdes i henhold til producentens anvisninger og der skal være indgået en skriftlig serviceaftale med en certificeret montør.

Endelig er der indsat vilkår om, at der skal være en logbog med oplysninger om evt. driftsstop og med angivelse af årsag og varighed. Ved driftsstop længere end 14 dage skal Guldborgsund Kommune orienteres. Dette skal sikre, at Guldborgsund Kommune kan gribe ind, hvis der er udsigt til at driftsstop medføre væsentlig større ammoniakfordampning fra staldanlæggene end forudsat i denne miljøgodkendelse.

Alle de stillede vilkår er standard vilkår, som fremgår af miljøstyrelsens teknologiblad om køling af gylle i slagtesvinestalde/stalde til søer og smågrise.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår vil være sikkerhed for, at den beskrevne miljøeffekt af gyllekølingssystemet kan opnås i praksis.

3.5.4 Anden organisk gødning

Der modtages ifølge ansøger ikke anden organisk gødning på ejendommen.

Der er stillet vilkår om, at der ikke må modtages anden organisk gødning til udbringning på arealerne, der indgår i denne miljøgodkendelse. Vilket er stillet for at sikre, at forudsætningerne for udvaskningsberegningerne overholdes.

3.6 PÅVIRKNING FRA AREALER

3.6.1 Lokalisering og data for udbringningsarealer

Godkendelsen omfatter samtlige arealer, der ejes eller forpagtes af bedriften på godkendelsestidspunktet. Nedenstående tabel viser en oversigt over de ejede og forpagtede arealer, som anvendes til udbringning af husdyrgødning, og som de fremgår af ansøgningsmaterialet. Arealerne fremgår ligeledes af kortoversigt på bilag 3.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at eventuelle ønsker om udskiftning eller supplerung med nye arealer er underlagt anmeldepligt, og at kommunen skal tage stilling til en anmeldelse, inden arealerne må anvendes til husdyrgødning.

Tabel 12. Arealoversigt fra husdyrgodkendelse.dk

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
1-0	9,68	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	9,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9,68
2-0	0,37	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,37	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,37
3-0	18,46	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	18,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,12	18,34
4-0	8,27	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	8,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,46	7,81
5-0	5,28	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	5,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,28
6-0	0,27	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,27	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,27
7-0	15,24	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	15,24	0,00	0,00	-0,20	13,68	1,75	0,00
7-1	0,30	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00	0,00	0,30	0,00	0,00
8-0	11,73	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	10,69	1,04	0,00	0,00	10,66	1,07	0,00
8-1	10,59	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	4,65	5,94	0,00	0,00	9,58	1,02	0,00
9-0	17,09	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	17,09	0,00	0,00	0,00	0,00	17,09	0,00
10-0	4,23	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	1,77	2,46	0,00	0,00	0,00	4,23	0,00
11-0	1,57	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	1,57	0,00	0,00	0,00	0,00	1,57	0,00
13-0	2,06	Ja	JB4	Nej	S6	S4	0,00	0,00	0,96	1,10	0,00	0,00	0,00	2,06	0,00
15-0	6,84	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	1,12	5,72	0,00	0,00	0,00	6,84	0,00
16-0	10,24	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	10,24	0,00	0,00	10,24	0,00	0,00
17-0	4,27	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	4,27	0,00	0,50	0,00	3,78	0,00
18-0	4,13	Ja	JB4	Nej	S6	S4	0,00	0,00	0,00	4,13	0,00	0,00	0,00	4,13	0,00
19-0	1,15	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	1,15	0,00	0,00	0,00	1,15	0,00
20-0	0,91	Ja	JB4	Nej	S6	S4	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00	0,00	0,00	0,91	0,00
21-0	1,40	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	1,40	0,00	0,00	1,05	0,35	0,00
22-0	2,39	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	2,39	0,00	0,00	0,00	0,49	1,90
23-0	7,86	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	7,86	0,00	7,86	0,00	0,00	0,00
24-0	20,54	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	20,54	0,00	0,00	13,55	6,99	0,00
25-0	9,92	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	9,92	0,00	6,35	0,00	3,57	0,00
26-0	7,75	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	7,75	0,00	1,87	0,00	5,88	0,00
27-0	10,35	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	10,35	0,00	9,65	0,00	0,70	0,00
29-0	1,15	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	1,15	0,00	0,89	0,00	0,26	0,00
30-0	12,56	Ja	JB6	Nej	S6	S2	0,00	0,00	0,00	12,56	0,00	9,75	0,00	2,81	0,00
31-0	11,86	Ja	JB6	Nej	S6	S2	6,88	0,00	0,00	4,99	0,00	6,87	0,00	0,00	4,99
Total	218,47						6,88	0,00	95,71	115,88	0,00	43,55	59,06	67,22	48,64

De forpagtede arealer er følgende:

- Marker 18-0, 19-0, 21-0, 22-0, 23-0 er ejet af Svend Erik Larsen, Bøtø-gårdsvej 1, 4874 Gedser
- Mark 20-0 er ejet af Jens Peter Larsen, Pandebjergvej 107, 4800 Nykøbing

- Mark 31-0 er ejet af Skelby Menighedsråd.

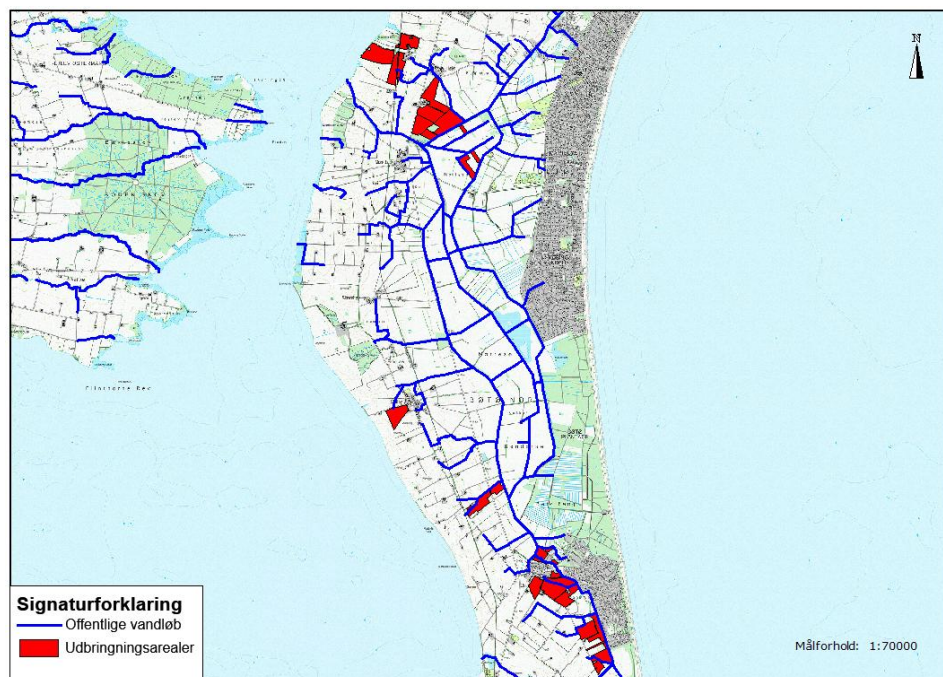
På de ejede og forpagtede arealer er der søgt om udbringning af 1,22 DE/ha, svarende til 266,90 DE i alt. Derudover afsættes der 79,5 DE til aftalearealer, som godkendes separat iht. § 16 i husdyrgodkendelsesloven.

Som det fremgår af ovenstående tabel er der i ansøgningen anført, at alle ejede og forpagtede arealer dyrkes med svinesædskifte S6 jf. Miljøstyrelsens notat "Standard sædskifter og referencesædskifter" fra 08.02.2012.

Ovenstående oplysninger i ansøgningsmaterialet er fastholdt i vilkår for at sikre, at beregningsgrundlaget i husdyrgodkendelse.dk fastholdes. Der er således sat vilkår om maksimal udbringning af 1,22 DE/ha på bedriftens 218,47 ha. Yderligere er N og P indholdet i de 266,90 DE fastholdt. Ligeledes er der sat vilkår om, at al gødning udover de 266,90 DE skal afsættes til godkendt modtager, samt at der skal kunne forevises dokumentation for afsætningen. Endelig er der sat vilkår om, at der på bedriftens 218,47 ha skal anvendes et S6 svinesædskifte med et udvaskningsindeks på maksimalt 86 jf. "Standard sædskifter og referencesædskifter".

Søer og vandløb

Det samlede udbringningsareal er 218,47 ha. Af dette afvander hovedparten af arealet til Guldborgsund (indgår i hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet) via flere, mindre private og offentlige vandløb, herunder Nordkanalen og Sydkanalen. 6,88 ha af udbringningsarealet afvander via privat vandløb/rørledninger til den åbne del af farvandet Rødsand, der indgår i hovedvandopland 2.6. Ifølge Vandplan 2010-2015 for hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet har Nordkanalen og Sydkanalen målsætningen "godt økologisk potentiale" med en tilhørende faunaklasse 4. De mindre vandløb er ikke målsat i den nuværende vandplan. For disse vandløb skal det jf. Vandplanens retningslinje 3 sikres, at der ikke meddeles tilladelser og godkendelser, der måtte være til hinder for, at vandløbene opnår god tilstand. Beliggenheden af udbringningsarealerne og de offentlige vandløb fremgår af kort 3.

Kort 3. Beliggenheden af offentlige vandløb og udbringningsarealerne.

Følgende udbringningsarealer grænser op til åbne vandløb: 9-0, 10-0, 13-0, 15-0, 17-0, 18-0, 19-0, 20-0, 21-0, 22-0, 24-0, 25-0, 26-0, 29-0 og 30-0.

Det fremgår af Vandplanen, at det kan forventes, at ca. 15 % af de åbne vandløb, som indgår i planen, ikke kan leve op til de opstillede mål i 2015 uden en miljøforbedrende indsats, som ligger ud over de gældende spildevandsplaner og allerede vedtagne øvrige miljøforbedrende foranstaltninger. Vandløbene, som grænser op til udbringningsarealerne, indgår ikke i vandplanens indsatsprogram for forbedringer i vandløbene.

Ved besigtigelser d. 26-8-2009 og 4-9-2009 af udbringningsarealerne i forbindelse med godkendelsen i 2010 er der ikke konstateret stærkt skrånende arealer ned mod åbne vandløb eller søer.

3.6.2 Nitrat til overfladevand

Sårbarheden for udvaskningen af kvælstof i form af nitrat til overfladevand afgøres af hvilke nitratklasser arealerne ligger i. For nitratklasse 1-3 er der reduktion i det tilladte husdyrtryk, og hvis der ønskes fuldt husdyrtryk på arealerne skal udvaskningsberegningerne vise, at den aktuelle udvaskning vil være lavere end den maksimalt må være ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Nitratklasserne for arealerne er angivet nedenfor sammen med det maksimale dyretryk og udvaskningsberegninger for den aktuelle og den maksimale udvaskning. Der er i denne opgørelse taget højde for, at der ikke indgår ekstra efterafgrøder ud over lovkrav.

Tabel 13. Udvasning af N

	Ha	Tilladt dyretryk	Tilladt DE	Maksimal udvaskning	Aktuel udvaskning
Nitratklasse 0	6,88	1,4 DE/ha	9,6 DE		

Nitratklasse 1	0	1,19 DE/ha	0 DE	37,7 Kg N/ha	36,6 Kg N/ha Med virkemiddel Sædskiye S8
Nitratklasse 2	95,71	0,91 DE/ha	87,1 DE		
Nitratklasse 3	115,88	0,7 DE/ha	81,1 DE		
Samlet	218,47	DE/ha	187,8 DE		

Fordelingen af arealer i nitratklasser medfører, at der maksimalt må udbringes 0,81 DE/ha svarende til 187,8 DE. Ansøger ønsker at udbringe 1,25 DE/ha svarende til 272,40 DE. For at modvirke udvaskning har ansøger bundet sig til et sædskiye med et udvaskningsindeks på maksimalt 86. Kravet til den maksimale udvaskning, jf. husdyrloven, er dermed overholdt.

Vilkår om max. udbringning og særligt sædskiye er beskrevet i foregående afsnit.

Påvirkning af hav

Da antallet af dyreenheder i oplandet til Guldborgsund er faldende, vurderes den ansøgte produktion i sammenhæng med andre planer og projekter ikke at have en væsentlig påvirkning af det marine område og dermed af Natura 2000-område nr. 173. Afskæringskriterium 1 jf. Miljøstyrelsens elektroniske vejledning er overholdt.

Til brug for vurderingen af, hvorvidt N-udvaskningen fra den ansøgte udvidelse i sig selv vil have en væsentlig virkning på natura 2000-området, er der foretaget beregninger af N-udvaskningen fra den ansøgte produktion samt i en situation, hvor der ikke tilføres husdyrgødning til de samme arealer, dvs. svarende til et planteavlbrug. Beregningen skal afklare, om det ansøgte udgør under 5 % (for sårbare vandområder) og 1 % (for meget sårbare vandområder) af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, se tabel 14.

Udvaskning ved ansøgt drift (med ansøgt sædskiye inkl. efterafgrøder) = 36,6 kg N/ha

Udvaskning, svarende til planteavlbrug (med planteavlssædskiye) = 35,7 kg N/ha

Merudvaskning som følge af husdyrbruget = 0,9 kg N/ha

Tabel 14. Udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne til Guldborgsund ved ansøgt drift.

	Guldborgsund	
	N2	N3
Samlet N-tilførsel fra oplandet; ton N/år (jf. Vandplan/basisanalyse)	685	
Udbringningsareal; ha	95,71	115,88
Ansøgt drift - udvaskning fra rodzonen, kg N/ha/år	0,9	
Reduktionspotentiale	0,37	0,75
Ansøgt drift - Samlet udvaskning af N til vandområdet kg N/år	31,87	78,22
Ansøgt drift - udvaskning i forhold til samlet N-tilførsel til vandområdet	110,1 kg N ~ 0,02 %	

Beregningerne viser, at udvaskningen af kvælstof fra husdyrbrugets arealer til Guldborgsund udgør 110,1 kg N/år ved det ansøgte projekt. Tilførslen svarer til 0,02 % af den samlede tilførsel af kvælstof fra oplandet til Guldborgsund.

Da Guldborgsund er et meget sårbart vandområde, viser beregningsmodeller, at tilførsel af kvælstof i mængder på 1 % og derunder af den samlede kvælstoftilførsel fra oplandet ikke medfører påviselige ændringer i vandområdets tilstand, jf. Miljøstyrelsens elektroniske vejledning. Afskæringskriterium 2B er dermed overholdt, og det vurderes på denne baggrund, det ansøgte ikke i sig selv vil have en væsentlig virkning på vandområdet og herunder natura 2000-område 173.

Det er kommunens samlede vurdering, at det ansøgte udledning af kvælstof til Guldborgsund hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 173.

3.6.3 Nitrat til grundvand

Ingen af udbringningsarealerne ligger i nitratfølsomme indvindingsområder. En del af udbringningsarealerne ligger dog i indsatsområder for grundvand. P.t. foreligger der dog ikke planer, som påvirker eller begrænser de aktiviteter, der er omfattet af denne miljøgodkendelse.

3.6.4 Fosfor

Da dele af arealerne ligger indenfor oplande til Natura 2000-områder, der er følsomme overfor fosfor, skal det maksimale accepterede fosforoverskud beregnes. Fosforoverskuddet er differencen mellem, mængden tilført til arealerne, og den mængde, der fraføres med afgrøderne. Mængden af fosfor, der fraføres med afgrøderne, afhænger af det aktuelle sædskifte, jordbundsforhold samt, hvis der er tale om sandjord, om afgrøderne vandes.

I tilfælde af et fosforoverskud, beregnes overskuddets maksimale størrelse ud fra jordens fosfortal.

Der er indsendt dokumentation for fosfortal på hovedparten af arealerne. Der er ved beregningerne således taget hensyn til de specifikke fosfortal på arealerne, hvorved de er blevet klassificeret i lavere fosforklasser, end hvis der ikke havde været fremsendt dokumentation. For de øvrige arealer, hvor der ikke er fremsendt fosfortal, at alle beregninger lavet med udgangspunkt i worst case betragtninger, hvor arealerne kategoriseres som fosforklasse 3.

Tabel 15. Fosforberegning

	Ha	Tilladt fosforoverskud	Max. kg fosfor i overskud tilladt
Fosforklasse 0 (JB<4 og P-tal <4)	43,75 ha	13,9 kg P/ha/år	608 kg
Fosforklasse 1 (P-tal 4-6)	58,56 ha	4,0 kg P/ha/år	234 kg
Fosforklasse 2 (lavbundsarealer)	67,22 ha	2,0 kg P/ha/år	134 kg
Fosforklasse 3 (P-tal >6)	48,94 ha	0 kg P/ha/år	0 kg
Maksimalt tilladt fosforoverskud			977 kg P

Der må ifølge lovgivningens krav være et fosforoverskud på arealerne under de givne forudsætninger svarende til 977 kg P pr. år eller 4,47 kg P/ha pr. år. Beregningerne er baseret på 218,47 ha med sædskifte S6 (med et udvaskningsindeks på 86), hvor der er fraførsel af fosfor med afgrøderne svarende til et arealvægtet gennemsnit på 20,5 kg P/ha. Endvidere er beregningerne baseret på, at der er dokumenteret fosfortal under 6 for følgende arealer:

Tabel 16. Arealer med dokumenteret fosfortal.

7-0	11-0	20-0
8-0	15-0	21-0
8-1	13-0	23-0
9-0	16-0	24-0
10-0	17-0	25-0
	18-0	26-0
	19-0	27-0
		29-0
		30-0

Fosfortallene fremgår af bilag 4.

Kommunens vurdering

Ifølge ansøgningsmaterialet er det generelle krav om P-overskud overholdt ved det ansøgte projekt. Da der ikke er særligt skrånende udbringningsarealer mod vandløbene, og da flere af vandløbene er adskilt fra udbringningsarealerne med udyrkede bræmmer, vil risikoen for overfladisk afstrømning af overfladevand med jordpartikler m.v. være ringe. Det vurderes, at vandløb og øvrige ferske recipienter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

Guldborgsund Kommune har på den baggrund vurderet, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse uden, at der er behov for yderligere vilkår omkring fosfor.

3.6.5 Påvirkning af § 3-beskyttet natur

De beskyttede naturtyper ved udbringningsarealerne er alle forholdsvis robuste naturtyper, set i forhold til påvirkningen med næringsstoffer. Med undtagelse af Bilag IV-arter (som behandles i afsnit 3.6.7) indeholder lokaliteterne ikke fredede-, lokalt truede- eller særligt bevaringsværdige arter. Det vurderes derfor, at udbringningen af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke vil påvirke beskyttede naturtyper, som ligger nær udbringningsarealerne.

3.6.6 Påvirkning af Natura 2000-områder

Udbringning af husdyrgødning medfører en afdampning af kvælstof, der i en afstand af 10-20 m afhængig af gødningstype, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten giver en tilførsel på 1 kg N/ha/år. Ved tilførsel af 1 kg N/ha/år og derved kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Som der fremgår af afsnit 1.1.1 om kategori 1-natur er der ingen ammoniakfølsomme naturområder nær udbringningsarealerne. Det vurderes derfor, at udbringningen af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke at have en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper i Natura 2000-området.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter i området vil have en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne. Se i øvrigt bilag 2 Naturnotat.

3.6.7 Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Ved besigtigelserne er der foretaget en konkret vurdering af, om de enkelte naturområder kan være yngle- eller rasteområder for padder, der er omfattet af EU-habitatdirektivets Bilag IV. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse, herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Ved udbringning af husdyrgødning sker der en afdampning af kvælstof, som afsættes på de omkringliggende arealer. Afsætningen af kvælstof er størst tæt på udbringningsarealet og den falder gradvist med øget afstand til udbringningsarealet. Størrelsen af kvælstofdepositionen er udover afstanden fra udbringningsareal også afhængig af husdyrgødningstypen og udbringningsteknologien. Naturområder kan ændres som følge af tilførsel af kvælstof. Det er påvist, at tilførsel af 1 kg N/ha og derover medfører tilstandsændringer i et naturområde jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Tilstandsændringerne vil f.eks. være i form af en tilgroning af naturområdet med mere kvælstoftolerante og konkurrencesterke plantearter. Den generelle naturtilstand i det kvælstoffølsomme naturområde vil blive ændret og forringet. Det samme gør sig gældende for naturområder og vandhuller, der er yngle- og rasteområde for Bilag IV-arter f.eks. Stor Vandsalamander eller Springfrø, hvor en forøget kvælstoftilførsel bevirker en tilgroning af naturområdet. Herved bliver naturområdet beskadiget eller ødelagt over en årrække, således at det ikke kan fungere som yngle- og rasteområde for Bilag IV-arterne.

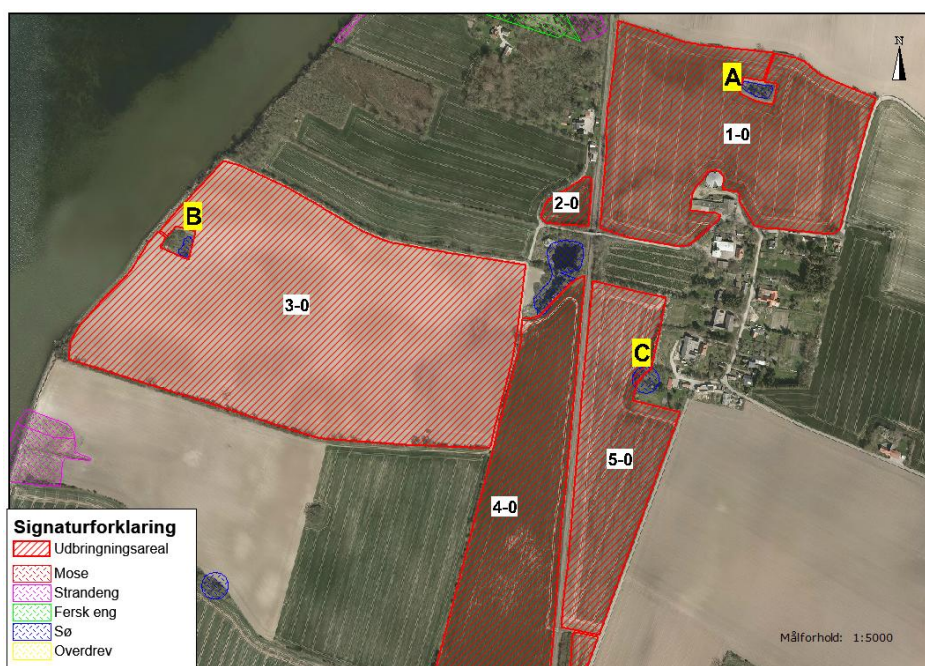
Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der ifølge Miljøstyrelsens husdyrvejledning sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case"- tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning - typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre. Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at ved udbringning af ubehandlet gylle fra svin vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter fra udbringningsarealet. Ubehandlet gylle fra kvæg kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter fra udbringningsarealet. Anvendelsen af forskellige udbringningsteknologier kan medvirke til, at afdampningen af kvælstof mindskes. Ifølge Miljøstyrelsens husdyrvejledning vil depositionen af kvælstof være mindre end 1 kg N/ha i kanten af et udbringningsareal, hvis udbringningen af gylle sker ved nedfældning eller ved anvendelse af forsuret gylle. I nærværende godkendelsen håndteres husdyrgødningen som gylle.

For at hindre ændringer i tilstanden af kvælstoffølsomme naturtyper samt i naturområder der er yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter, i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er det kommunens vurdering, at afdampningen af

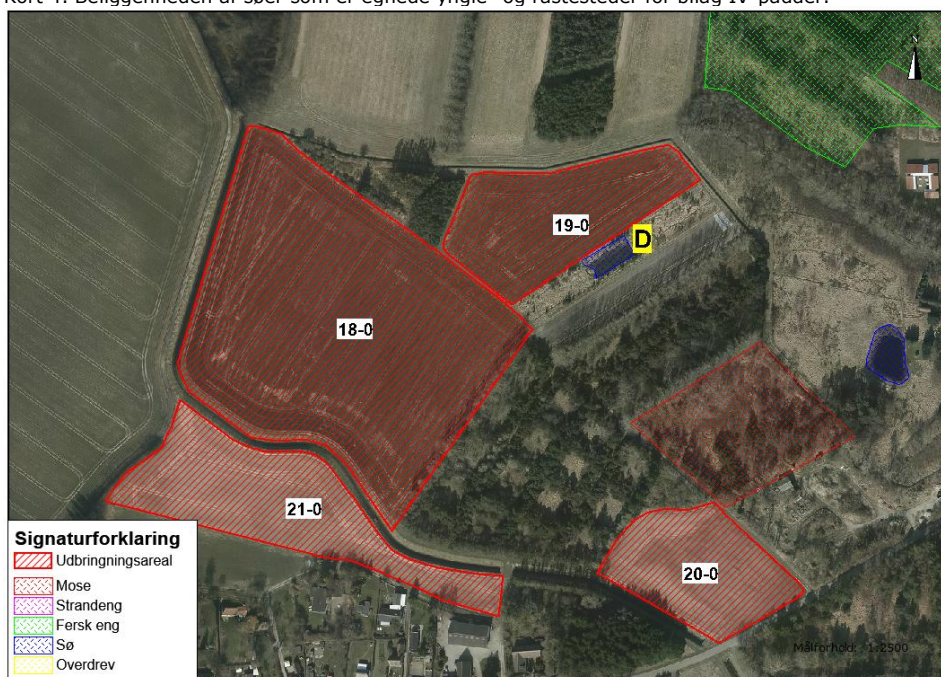
kvælstof ved udbringningen kan reduceres tilstrækkeligt ved anvendelsen af forskellige udbringningsmetoder eller ved at holde afstand til naturområdet.

Det vurderes, at der skal stilles følgende vilkår:

- Ved vandhullerne A, B, C og D beliggende i/ved mark 1-0, 3-0, 5-0 og 19-0 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning nærmere end 10 m fra vandhullets øverste kant medmindre udbringningen sker med forsuret gylle eller ved nedfældning. Vandhullernes placering fremgår af kort 4 og 5. Afstanden udmåles fra øvre brinkkant af vandhullet, hvor den naturlige fugtighedsvegetation, som hører til vandhullet, ophører.

Kort 4. Beliggenheden af søer som er egnede yngle- og rastesteder for bilag IV-padder.

Kort 5. Beliggenheden af søer som er egnede yngle- og rastesteder for bilag IV-padder.

Flagermus

Udbringningen af husdyrgødning påvirker ikke træer eller bygninger, og det vurderes, at yngle- og rastesteder for flagermus omfattet af Bilag IV ikke vil blive beskadiget eller ødelagt ved projektet.

Andre bilag IV-arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der indenfor området findes andre bilag IV-arter end de nævnte.

3.6.8 Sædskifter, efterafgrøder og projektilpasninger

Som forudsætning for beregningerne er det angivet hele udspretningsarealet på 218,47 ha drives med udgangspunkt i standardsædskifte S6 jf. Notaterne: "Standardsædskifter og referencesædskifter, Miljøstyrelsen, 8. februar 2012" og "Fosforfrørsel med afgrøder i standardsædskifter".

Ansøger har således angivet et andet sædskifte med lavere udvaskningsindeks i forhold til referencesædskifte. Med det valgte sædskifte er udvaskningen fra bedriftens arealer mindre end det tilladte. Derved sikres beskyttelse af de sårbare vandområder, som en del af udbringningsarealerne afvander til. På baggrund heraf er der fundet behov for at stille vilkår til det sædskifte, som skal anvendes på arealerne. Det er således angivet, at der ikke må anvendes et svinesædskifte, der har et højere udvaskningsindeks end 86. Argumentet for dette vilkår er, at det af ansøger valgte sædskifte er angivet som tiltag for at leve op til lovgivningens krav om udvaskning af næringsstoffer (kvælstof og fosfor). Det angivne sædskifte med fastlagt udvaskningsindeks er således en grundlæggende forudsætning for beregningerne, som skal fastholdes for, at vurderingerne i godkendelsen er aktuelle. Husdyrgodkendelse.dk har således beregnet, at belastningen med husdyrgødning på egne/forpagtede arealer højst må være på 0,81 DE/ha. I ansøgningen er der søgt om at udbringe 1,22 DE/ha. For at kompensere for nitratudvaskningen ved ansøgt drift, er det oplyst, at bedriften vil gennemføre det omtalte sædskifte med reduceret udvaskningsindeks på maksimalt 86 i forhold til referencesædskiftes indeks på 93. Denne tilpasning medfører, at den beregnede reelle udvaskning af kvælstof er angivet til 36,6 kg N/ha i forhold til den maksimale tilladte udvaskning på 37,7 kg N/ha.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvaskning af næringsstoffer fra arealerne, gennem overholdelse af de fastsatte vilkår omkring anvendelse af særligt sædskifte ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne og recipienter.

3.6.9 Udskiftning af udbringningsarealer

Der er jævnfør lovgivningen anmeldeligt ved ønske om ændring eller udskiftning af arealer til udbringning af husdyrgødning. Dette skyldes behovet for at vurdere risikoen for udvaskning af næringsstoffer og påvirkning af følsomme områder på nye arealer. Da dette er fastlagt via lovgivningen har kommunen vurderet, at der ikke er behov for yderligere vilkår i forhold til dette.

3.7 BAT OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT

supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. BAT kravene er uafhængige af omgivelsernes sårbarhed. Beliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper ikke således ikke kravet til BAT. BAT kravene er derimod forskellige for nybyggeri, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, og for eksisterende byggeri, hvor implementering af moderne teknologi kan være dyr eller ligefrem umulig.

I den aktuelle sag er mere end halvdelen af projektet nybyggeri.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager, som kan begrænses gennem staldindretning, teknologier i staldene, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning
- Fosfor indhold i husdyrgødningen grundet fodersammensætningen
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj
- Lugt
- Udbringning af gødning - herunder nitrat- og fosformængder, der udbringes.

3.7.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

I husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau for ammoniakemission, som på godkendelsestidspunktet er BAT for den ansøgte produktion. Beregningerne er foretaget jf. Miljøstyrelsens gældende teknologiblade og indeholder en vurdering af om omkostningsniveauerne ved forskellige teknologiske muligheder er proportionelle med de dermed opnåede reduktioner i ammoniakemissionen. Som de øvrige beregninger i husdyrgodkendelse.dk er BAT beregningen bindende for kommunen.

I skema 84905 version 3 er det beregnet, at den ansøgte produktion på Gedser Landevej 43 maksimalt må have en ammoniakemission på 3.768,62 kg N/år. Sammenstet er det beregnet at den faktiske ammoniakemission bliver på 3.680,59 kg N/år. Den ansøgte produktion lever således op til BAT kravet for så vidt angår ammoniakemissionen.

Ansøger har valgt en kombination af gyllekøling, overdækning af gyllebeholdere og reduceret råproteinindhold i foderet til slagtesvinene for at komme ned på BAT niveauet.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi for ammoniak, som er vurderet opnåelig ved BAT, er der fastlagt relevante og nødvendige indretnings-, drifts- og egenkontrolvilkår til de valgte teknikker og teknologier i godkendelsen. Dette betyder konkret for denne godkendelse, at der er stillet vilkår som fastholder de valgte løsninger. De enkelte tiltag med dertil hørende vilkår er beskrevet i de foregående afsnit:

3.3.5 Fodring

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

3.5.3 Gyllekøling

Da den ansøgte produktion lever op til BAT kravet med de valgte løsninger, er der ikke set nærmere på mulighederne for andre tiltag.

Kommunens vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg, og at der er indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt.

3.7.2 Fosfor og anvendelse af BAT

Ved fastlæggelse af grænseværdier for fosfor, skal der som for ammoniak, findes et passende balancepunkt mellem de forskellige miljøpåvirkninger og de dertil svarende omkostninger.

Miljøstyrelsen vurderer i den forbindelse, at yderligere generelle krav til begrænsning af fosfor begrundet i BAT skal baseres på omkostningsneutrale teknikker og teknologier. Jf. Miljøstyrelsen vil fodertiltag i form af foderoptimering i de fleste tilfælde kunne gennemføres i alle besætninger uafhængigt af, om der er tale om nyetablering eller eksisterende husdyrbrug.

Fastlæggelse af grænseværdien for fosfor er gennemført med udgangspunkt i MST vejledningens BAT-grænser for fosfor.

Ved anvendelse af miljøstyrelsens BAT-grænser for henholdsvis smågrise og slagtesvin på delvist fast gulv har Guldborgsund Kommune beregnet, at det vil være proportionelt at stille følgende krav til P ab lager:

Tabel 17. BAT-niveau for fosfor

Dyretype	DE	BAT niveau	Samlet
Smågrise	84,53	29,2	2.468,3
Slagtesvin	261,86	22,3	5.839,5
I alt			8.307,8

BAT niveauet 8.307,8 kg P ab lager svarer til 23,98 kg P/DE.

Ved anvendelse af normfodring vil P ab lager for den ansøgte produktion nå op på 8.516,40 kg.

For at opfylde krav til BAT vedrørende fosfor ab lager og nedsætte fosforoverskuddet på arealerne har ansøger valgt at nedsætte P i foderet til slagtesvinene fra normen på 4,80 g pr FE til 4,2 g pr FE i husdyrgodkendel.dk. Derudover er det oplyst, at der anvendes fasefodring og fytase til alle dyregrupper.

I vers. 3. af ansøgningen er der beregnet en samlet mængde fosfor i husdyrgødningen ab lager svarende til 7.083,05 kg P svarende til 20,45 kg P/DE. Den valgte begrænsning af P indholdet i foderet til slagtesvinene er således mere end tilstrækkelig til at den ansøgte produktion lever op til BAT-niveauet for P ab lager. Når der er valgt et P indhold i foderet der er lavere end nødvendigt for leve op til

BAT-niveauet for P ab lager, skyldes det behovet for at sænke fosforoverskuddet på arealerne.

Kommunens vurdering

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse fosforudledningen fra husdyrholdet, og at der er indført BAT i det omfang, det er proportionelt i det konkrete tilfælde. Brugen af fasefodring og tilsætning af fytase er fastholdt i vilkår.

3.7.3 Øvrige forhold i relation til BAT

Ansøgningen indeholder en redegørelse for øvrige forhold, der skal vurderes i relation til BAT for følgende:

- Forbrug af vand og energi,
- Management,
- Støj og lugt,
- Opbevaring af gødning,
- Udbringning af gødning.

3.7.4 Forbrug af vand og energi

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte ejendom og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra MST's side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Jf. BREF-dokumentet er det BAT at anvende lavenergibelysning, optimere udformningen af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet BAT at rengøre stalde og inventar med højtryksrensning efter hver produktionscyklus, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug, at finde og reparere evt. lækager, samt at benytte drikkepipler over trug.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger til begrænsning af energi- og vandforbruget:

Belysning

- Der bruges i videst muligt omfang energisparepære/lavenergi belysning
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt fra kl. 6-18. Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende, og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys.

Ventilation

- Staldene er primært med undertryksventilation.
- Der er separat styring i hver sektion, som styrer varme/ventilation.
- Ventilationen er frekvensstyret. Dvs. at omdrejningerne og dermed energiforbruget nedsættes, når anlægget kører med mindre end max. ventilation.

Transport

- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter.

Vandbesparende foranstaltninger

- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand. Der er etableres vandure, hvor vandforbruget følges.
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun det drikkevand grisene har brug for.
- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere, når staldene rengøres.

Derudover vil der blive etableret gyllekøling, hvor varmen fra gyllen benyttes til opvarmning af stuehus, staldopvarmning, opvarmning af kontor, mandskabsrum, baderum, samt vand til bad og håndvask. Gyllekølingsanlægget bliver eneste kilde til varme i de nye stalde. Udover at gyllekølingsanlægget mindsker ammoniakfordampningen erstatter det således også andre opvarmningsformer f.eks. el-varme, olie- eller fastbrændselsfy.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer med udgangspunkt i det ovenfor beskrevne samt det tidligere omtalte BREF-dokument, at der anvendes BAT indenfor områderne vand og energi. Anvendelse af BAT gennemføres via optimering af energieffektiviteten ved at installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, og at spild mindskes mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber.

3.7.5 Management

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

Jf. MST's vejledning og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen, herunder fastlægge mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og følge foderforbruget løbende. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger i relation til management:

Medarbejdere

- De ansatte deltager løbende i relevante kurser. Der bliver udarbejdet APV for arbejdspladsen, opsat førstehjælpskasser og øjenskylleudstyr, og der er konstant værnemidler i form af beskyttelsesbriller, handsker, ånde- dræts- samt høreværn til rådighed for medarbejderne.

Beredskabsplan

- Der er udarbejdet en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontakt- personer og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og er tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Dagligt tilsyn

- Ansøger eller dennes ansatte tilser dyr og produktionsanlæg flere gange hver dag. Der udføres små reparationer, når det er nødvendigt. Såfremt der er behov for det, bliver der tilkaldt service til anlægget.

Mark- gødningsplan

- Der bliver hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan, samt gødnings- regnskab af en planteavlskonsulent, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov samt opfylder lov- kravene for maksimal tildeling af næringsstoffer. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, og kvæl- stofudnyttelsen.
- Gødningsbeholderne følger reglerne for kontrol min. hvert 10 år.

Renoveringsplan for driftsudstyr og staldbygninger

- Bygninger og driftsinventar bliver løbende renoveret.
- Der er opmærksomhed på at investere i mere energibesparende modeller i forbindelse med udskiftning af el-forbrugende udstyr.
- Vurdering af tidshorizonten for større renovering af driftsinventar og driftsbygninger.

Godt landmandskab

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efterud- dannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvil- ket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af indkøbt foder og han- delsgødning.
- Der fodres med foderoptimerede foderblandinger, hvor tildeling af N og P begrænses mest muligt.
- Affald bortskaffes, så vidt muligt til genbrug.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, skadedyr samt mindske risikoen for at der opstår uhygiejniske forhold.

- Der er særlig fokus på dyrevelfærd og der benyttes en ekstra indsats over for infektioner, som kan overføres fra dyr til mennesker.
- Der tages hensyn til grund- og overfladevand, når driften tilrettelægges.

Rengøring og desinficering

- Der er på bedriften stor opmærksomhed på at renholde stalde og omkringliggende arealer. En side effekt af godt indeklima er, at staldene lugter mindre, samt at ammoniakfordampningen ligeledes er lavere.

Overbrusning i svinestalde

- Følger de lovmæssige krav om overbrusningsanlæg eller tilsvarende anordning til regulering af svins kropstemperatur

Der er stillet vilkår om, at bedriften skal drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, hvorved de ovenstående hensigtserklæringer er bindende for ansøger. Det skal påpeges, at der er vigtigt, at planteavlskonsulenten bliver orienteret om miljøgodkendelsens krav om et S6 sædskifte og maks. 1,22 DE/ha. Derudover er der stillet en række vilkår, som allerede er omtalt i de foregående afsnit, som er med til at fastholde godt landmandskab. Det drejer sig om vilkår om renholdelse, vedligeholdelse, oplysning til medarbejderne m.m. Der til kommer vilkår om altid at overveje BAT ved investeringer i teknologi, maskiner, inventar m.m.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften med de angivne forhold omkring staldindretning, foder, opbevaring/behandling/udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, samt efterlevelse af stillede vilkår, lever op til BAT-niveauet indenfor området management.

3.7.6 Støj og lugt

Forhold omkring gener i relation til støj og lugt, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold, og der er ikke fastsat branchespecifikke grænseværdier for denne parameter.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit af denne godkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse af overholdt.

Kommunens vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Guldborgsund Kommune, at der er anvendt BAT i relation til disse parametre på bedriften.

3.7.7 Opbevaring af gødning

Jævnfør BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

De danske byggeblade for gyllebeholdere sikre beholdernes stabilitet, tæthed og styrke. Endvidere sikrer de danske krav om beholderholderkontrol, at der er jævnlige tilsyn med beholderens tilstand. Der er endvidere lovkrav om overdækning enten med flydelag eller telt/låg.

Som tidligere omtalt er der valgt fast overdækning over de 2 beholdere på Gedser Landevej 43, og beholderen på Radbjergvej 2, mens den lejede beholder på Brænderisvej 11 vil følge de generelle regler for flydelag og logbog over flydelaget. I godkendelsen er der, som tidligere omtalt, sat vilkår om de faste overdækninger og om, at omrøring begrænses mest muligt for de 2 beholdere, der direkte er omfattet af denne miljøgodkendelse.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der med de tidligere omtalte vilkår til indretning og drift af gyllebeholdere er sikret, at opbevaringen af gødningen lever op til BAT-kravene.

3.7.8 Udbringning af gødning

De teknikker, der kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringningen af husdyrgødning, er rettet mod teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling). For så vidt angår anvendelse af BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne er det MST's opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT. Dette er ligeledes kommunens vurdering.

De gældende regler omfatter hvornår og hvordan husdyrgødningen må udbringes, og flere af disse virkemidler er også nævnt i BREF-dokumentet. Jf. BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse tilførslen af gødning efter afgrødernes behov for næringsstoffer og på et tidspunkt, hvor afgrøderne optager næringsstofferne mest optimalt. Desuden skal risikoen for forurening af omgivelserne reduceres ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere må der ikke tilføres arealerne gødning, hvis de skråner eller støder direkte op til vandløb. Det er samtidig BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødning således, at risikoen for lugtgener minimeres. Disse tiltag er, som nævnt, dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om Jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Kommunens vurdering

Der er fra MST ikke udarbejdet vejledende emissionsgrænser for nitrat og ammoniakemission i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, da de generelle regler er vurderet tilstrækkelige til efterlevelse af BAT.

En yderligere reduktion af ammoniakfordampningen ved udbringning i vinterafgrøder vil kunne opnås ved nedfældning jf. MST. Det vurderes dog, at de samfundsøkonomiske omkostninger ved denne teknologi er uforholdsmæssige høje, da nedfældning af husdyrgødning kan medvirke til udbyttetab og desuden medfører en øget udledning af drivhusgasser. Svovlsyrebehandling af gylle vil kunne medvirke til at reducere ammoniakfordampningen i marken, men denne teknologi vur-

deres at være uforholdsmæssig dyr at indføre alene af hensyn til miljøeffekten, og dermed ikke proportionel.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at der ikke er grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT i relation til udbringning af husdyrgødningen.

3.7.9 Nitrat til udbringningsarealer

De teknikker, der kan reducere nitratudvaskningen i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, er rettet mod at øge planternes udnyttelse af det tilførte kvælstof. Disse teknikker er følgende:

- Teknikker i marken, der sørger for, at gyllen fordeles bedst muligt til de afgrøder, som har størst mulighed for at udnytte det tilførte kvælstof.
- Teknikker, som er målrettet mod at tilbageholde mineraliseret kvælstof i jorden udenfor afgrødernes vækstperiode med henblik på udnyttelse i den efterfølgende vækstsæson.
- Teknikker, som øger husdyrgødningens andel af mineralsk kvælstof i forhold til organisk kvælstof, og som dermed medvirker til at øge udnyttelsen i marken. Dette er for eksempel separeringsteknikker i kombination med afbrænding eller afgasning af den faste fraktion af husdyrgødningen.

Efter kommunens vurdering er en stor del af de ovenstående virkemidler allerede implementeret i landbrugsdriften via Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Blandt andet er der fastsat harmonikrav samt regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes. Endvidere er der i medfør af Lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (gødskningsloven) fastsat bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i markdriften samt krav til kvælstofudnyttelsen ved anvendelse af husdyrgødning. Flere af disse virkemidler er desuden nævnt i tidligere omtalt BREF-dokument, hvor det indgår i vurdering af BAT.

Separation af husdyrgødning er ikke vurderet værende BAT, da miljøeffekten er betinget af, at den faste del kan afsættes og dermed ikke udbringes på arealerne, og teknologien vurderes at være relativt dyr opgjort pr. reduceret kg N set i forhold til allerede gennemførte virkemidler jf. generel lovgivning.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der ved efterlevelse af krav i lovgivningen leves op til BAT i relation til håndtering af husdyrgødningen. Der er derfor ikke fundet grundlag for at fastlægge vilkår begrundet i BAT med henblik på at begrænse nitratudvaskningen.

3.7.10 Samlet vurdering af BAT

Med udgangspunkt i de gennemførte beregninger og vurderinger er det Guldborgsund Kommunes konklusion, at bedriften vil blive indrettet og drevet i overensstemmelse med princippet om BAT. Samtidig vurderer Guldborgsund Kommune, at de stillede vilkår tager hensyn til de tekniske muligheder og proportionalitetsprincippet. Ved den samlede vurdering er der så vidt muligt vurderet på eventuelle vekselvirkninger mellem forureningsparametre.

Kommunen har vurderet, at det vil være proportionelt at leve op til en maksimal ammoniakemission fra stald og lager svarende til 3.768,62 kg NH₃-N.

For fosfor er det vurderet, at det vil være proportionelt med et fosforniveau på 8.307,8 kg P svarende til ca. 24 kg P ab lager/DE.

Det er endvidere vurderet, at ansøger har redegjort tilfredsstillende for management, energiforbrug og øvrige forhold.

3.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.8.1 Alternative løsninger

Ansøger har overvejet alternative placeringer af staldene på bedriften. En placering øst for de eksisterende stalde ville have medført længere lugtgeneafstande til naboen mod syd og forventeligt uændret lugtgeneafstande til samlet bebyggelse mod nord. Denne placering vil dog medføre et meget stort jordarbejde ved byggeriet af stalden, hvilket vurderes at være økonomisk uproportionalt, hvorfor placeringen vest for eksisterende stalde er mest optimal på ejendommen og denne placering er valgt til den nye slagtesvinestald.

3.8.2 0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ikke udvidelsen finder sted.

0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et miljømæssigt og et dyrevelfærdsmæssigt perspektiv vil dette være uhensigtsmæssigt, idet der ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at den ansøgte placering er det bedst mulige kompromis mellem hensynet til naboer og til de økonomiske- og landskabelige interesser.

3.9 DOKUMENTATION

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøgodkendelsen er overholdt.

I vilkårene er der stillet krav om dokumentation for følgende forhold:

- Besætningens størrelse.
- Brug af fytase.
- Kg N og P ab lager.
- Korrekt bortskaffelse af farligt affald.
- Afsætningen af husdyrgødningen udover de 266,90 DE, der anvendes på egen bedrift.
- Energiforbruget til og køleydelsen af gyllekølingsanlæggene.
- Service af gyllekølingsanlæg, staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg).
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften, herunder nedbrud af gyllekølingsanlæg, skader på gyllehobeholdernes overdækning m.m.
- Det årlige forbrug af el, vand og diesel, med forklaring på evt. udsving m.m.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, samt frivillige tiltag gennemføres. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at den ansøgte produktion ikke vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår i øvrigt vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

3.9.1 Beredskabsplan

Der er indsat vilkår om, at der skal forefindes en beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares således, at der er let adgang til den, samt at alle ansatte er bekendt med dens placering og indhold. Derudover er der sat vilkår om, at planen jævnlige (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer. En beredskabsplan er ikke et decideret lovkrav, men det foreslås i Miljøstyrelsens vejledning til husdyrloven, og Guldborgsund Kommune har vurderet, at det kan være en god ide at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøgodkendelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk, men blot en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at Guldborgsund Kommune ALTID skal orienteres om forureninger og have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljø mod yderligere skader som følge af forureningen.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmeres, hvornår og hvordan. Et andet væsentligt punkt er et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholder og afløbsforhold. Oversigtskortet skal hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falster Brandvæsen. Kortet skal sikre, at Brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften.

Der er med fremsendelse af ansøgning sendt et udkast til beredskabsplan. Se bilag 5.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at det udkast til beredskabsplan, der er udarbejdet, indeholder de elementer, der er nævnt ovenfor. Det vurderes, at ved korrekt brug og opdatering af beredskabsplanen, vil der i tilfælde af uheld eller lign. på bedriften være muligt at reducere eventuelle konsekvenser heraf.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

I forbindelse med nedlukning af produktionen er der stillet vilkår om, at der skal fremsendes en nedlukningsplan til kommunen. Planen skal indsendes til Guldborgsund Kommune maks. 1 mdr. efter der er truffet beslutning om nedlukning.

Som ved vilkåret om beredskabsplan er der ikke krav om en stor plan, men nærmere en kort orientering til Guldborgsund Kommune. Orienteringen skal indeholde oplysning om:

- hvornår dyreholdet ophører,
- om staldene rengøres og tages ud af brug, eller om de udlejes
- hvad der skal ske med den sidste husdyrgødning,
- om gødningsopbevaringsanlæggene efterfølgende skal udlejes eller om brugen helt ophører – det sidste er specielt relevant for beholdere omfattet af beholderkontrol eller omfattet af krav om fjernelse ved endt brug,
- om driften af jorden fortsætter, eller om jorden bortforpagtes osv.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af produktionen er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

3.11 HØRINGER

Ansøgningen blev offentliggjort den 14. marts 2016. Ingen har anmodet om kopi af ansøgningsmaterialet eller er kommet med bemærkninger til ansøgningen.

Udkast i høring

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 6 uger, med høringsfrist 22. juni 2016.

Omfanget af høringsparter i området omkring ejendommen er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 836 meter.

Bemærkninger til udkast til miljøgodkendelse

Under nabohøringen er der indkommet bemærkninger fra beboere/ejere af 3 naboejendomme. De er bekymrede for lugtgener, fluegener og øget trafik med store maskiner.

Kommunens bemærkninger:

Det er Guldborgsund Kommunes vurdering, at ved overholdelse af vilkårene i godkendelsen og almindelige god landmandspraksis, vil der ikke forekomme væsentlige gener i form af fluer, lugt og øget transport. Evt. problemer vil kunne løses ved de lovpligtige tilsyn med bedriften. De fremførte bemærkninger ændre derfor ikke ved grundlaget for godkendelsen og Guldborgsund Kommune vurderer at miljøgodkendelsen kan meddeles uden ændringer i udkastet.

4. SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstykket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væ-

sentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de § 3 områder, der ligger op til udbringningsarealerne, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Guldborgsund kommune har vurderet, at beskyttede naturområder med tilhørende plante- og dyrearter, ikke vil blive væsentligt påvirket, som følge af udvidelsen af dyreholdet og anlægget. Samme konklusion er der på vurdering af de mulige konsekvenser af udvaskning af næringsstoffer til recipienter og anden mulig påvirkning af følsomme § 7 naturområder eller Natura 2000 områder.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som er defineret i husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

BILAG 1. Situationsplan

GULDBORGSUND

BILAG 2. Naturnotat

NATURVURDERING TIL §12 MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

GEDSER LANDEVEJ 43, 4873 VÆGGERLØSE

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager.....	66
1.1.1	Ammoniakfølsom natur	66
1.1.2	Natura 2000-områder	70
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	73
1.2	PÅVIRKNING FRA AREALER.....	75
1.2.1	Påvirkning af søer og vandløb	75
1.2.2	Påvirkning af hav	76
1.2.3	Påvirkning af § 3-beskyttet natur	78
1.2.4	Påvirkning af Natura 2000-områder	80
1.2.5	Påvirkning af Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	81

1.1 Påvirkning fra stald og lager

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne kan ses i bilag 2 i bek. om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinter eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelse (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3 heder og overdrev indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

Det skal bemærkes, at en del ammoniakfølsomme Natura 2000-søenaturtyper endnu er ikke kortlagt og derfor ikke findes i husdyrgodkendelse.dk eller www.arealinformation.dk. Derfor kræver det først en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

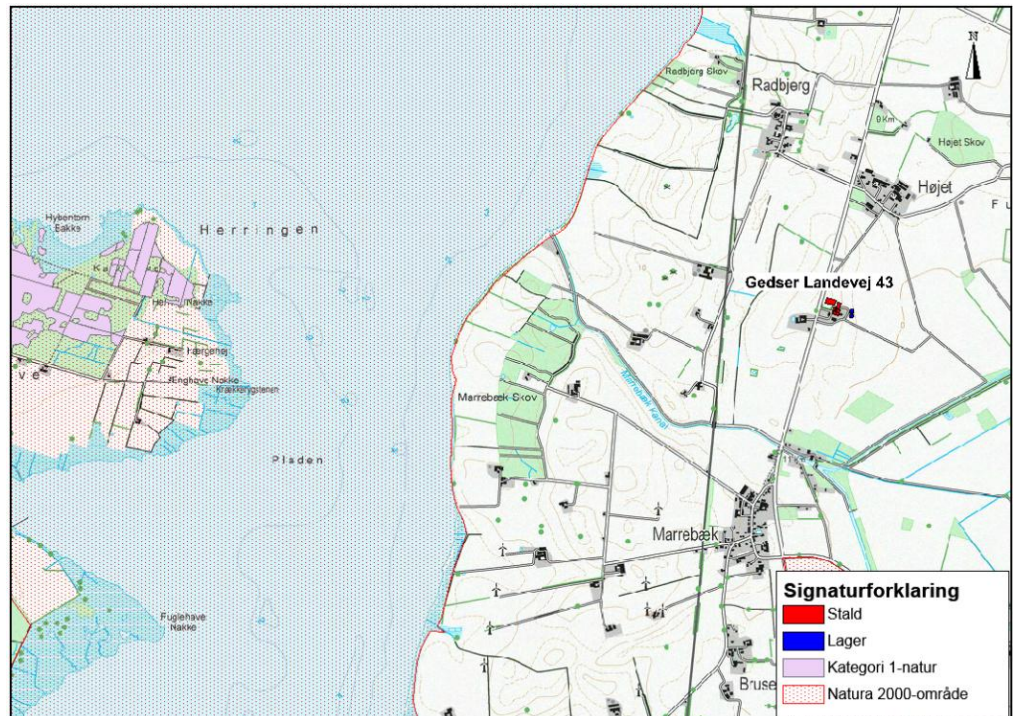
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Nærmeste kategori 1-natur er beliggende 3,5 km vest for stald og lager i natura 2000-område 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster – se kort 1. Kategori 1-naturen er habitatnaturtype 9160 Egeblandskov. Den totale ammoniakbelastning er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kort 1. Beliggenheden af kategori 1-natur i forhold til stald og lager.

KATEGORI 2-NATUR

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder.

For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg N/ha/år

Det nærmeste kategori 2-naturområde er borret overdrev, der ligger på det østlige lolland 8,8 km vest for stald og lager – se kort 2. Den totale ammoniakbelastning er beregnet til 0,0 kg n/ha/år for overdrevet.

Kort 2. Beliggenheden af kategori 2-natur i forhold til stald og lager.

KATEGORI 3-NATUR

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

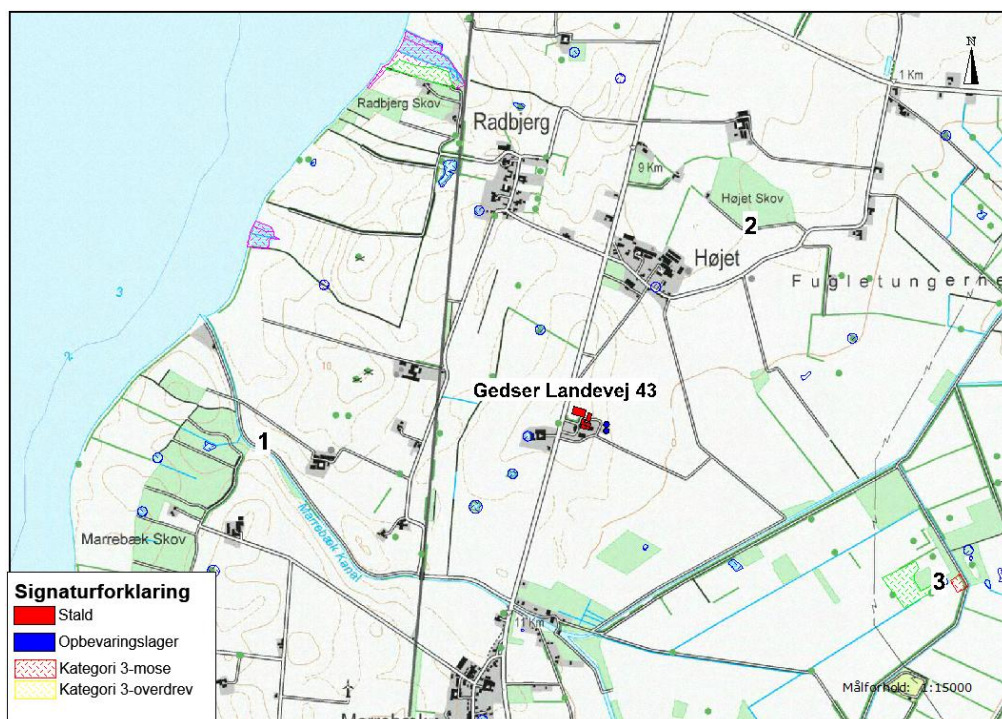
Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens " bilag 3.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha/år
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 11,2 kg N/ha/år i Guldborgsund Kommune jf. data fra DCE 2012.

I området omkring stald og lager på Gedser Landevej 43 ligger flere naturtyper, der er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merbelastningen af kvælstof fra Gedser Landevej 43 er beregnet på disse naturtyper i det elektroniske ansøgningssystem. Da merbelastningen er mindre end 1 kg N/ha, er der ikke foretaget besigtigelse af kategori 3-naturtyperne.

Kort 3. Beliggenheden af kategori 3-natur i forhold til stald og lager.

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved gedser landevej 43.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merbelastning
1. Marrebæk skov	Skov	-	0,1 kg N/ha
2. Højet skov	Skov	-	0,2 kg N/ha
3. Mose	Mose	-	0,1 kg N/ha

De nærmeste kategori 3-naturtyper er skovene Marrebæk skov og Højet skov, der ligger henholdsvis 1,35 km vest for og 1,0 km nordøst for Gedser Landevej 43. Begge skove vurderes at være ammoniakfølsomme ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid. Begge skove er fredskov og de er markeret som skov på de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899.

1,5 km sydøst for Gedser Landevej 43 ligger der et mindre moseareal, som også er kategori 3-natur. Mosen er ikke besigtiget, da den beregnede merbelastning med kvælstof er mindre end 1,0 kg N/ha.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. Den nærmeste § 3-naturtype er et næringsrigt vandhul, der ligger 210 m vest for stald og lager – se afsnit 1.1.3. I en afstand af 350 – 500 m fra stald og lager ligger yderligere 3 næ-

ringsrige vandhuller. Vandhullerne ligger frit i den dyrkede mark, og de er i varierende grad vokset til med træer og buske. Vandhullerne er besigtiget d. 26-8-2009 og 4-9-2009 i forbindelse med den eksisterende husdyrgodkendelse af Gedser Landevej 43. Vandhullerne vurderes egnede som yngle- og rasteområde for bilag IV-padder, men da afstanden fra stald og lager er større end 300 m, kan en evt. påvirkning med kvælstof fra husdyrproduktionen ikke adskilles fra den øvrige diffuse forurening i området. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i de § 3-naturtyper, som ligger længere væk end 300 m fra stald og lager. Husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, jf. husdyrlovens § 19 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1- og 2-natur

Da totalbelastningen på nærmeste kategori 1- og 2-natur er på 0 kg N/ha/år, vurderer kommunen at projektet på Gedser Landevej 43 ikke påvirker disse naturtyper, og at kravet til disse naturtyper er overholdt.

Endvidere vurderes det, at det på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag ikke kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet.

Kategori 3-natur

Udvidelse af dyreholdet på Gedser Landevej 43 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merbelastning med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merbelastningen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg N/ha/år, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til disse naturområder.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Gedser Landevej 43 er område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, der på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 82 Bøtø Nor og 83

Kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand. Afstanden fra stald og lager ca. 1,4 km til F82 Bøtø Nor og 1,5 km til F83, se kort 4.

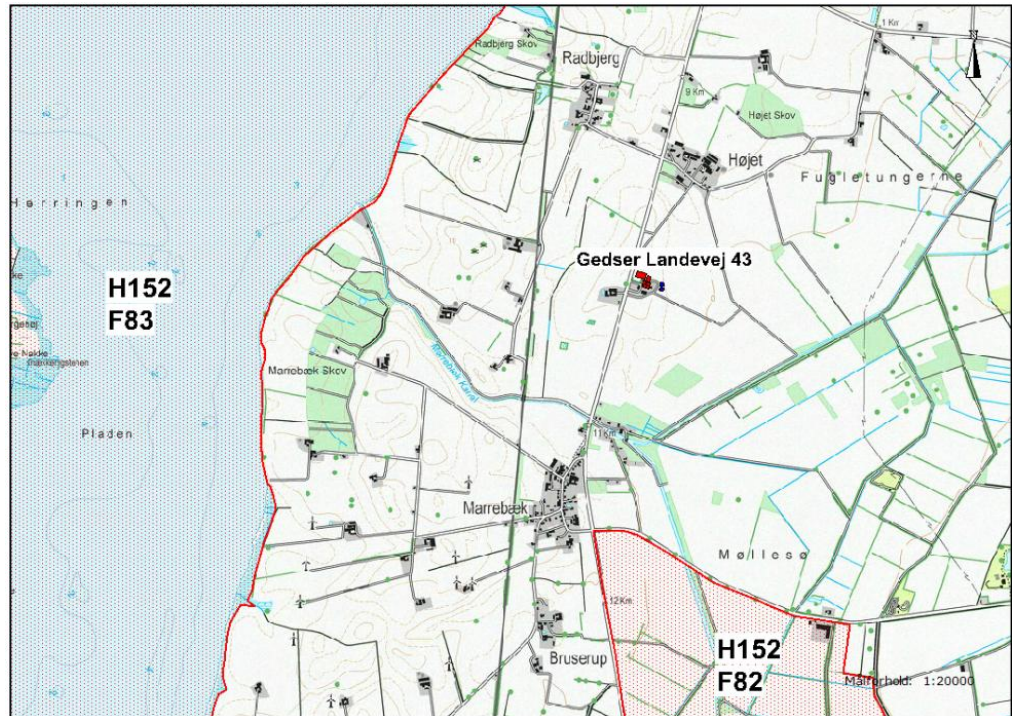
Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålede plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for habitatområde H152 og fuglebeskyttelsesområde F82 og F83.

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	*Kildevæld (7220)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Rigkær (7230)
	Strandeng (1330)	Bøg på mor (9110)
	Forklit (2110)	Bøg på muld (9130)
	Hvid klit (2120)	Bøg på kalk (9150)
	*Grå/grøn klit (2130)	Ege-blandskov (9160)
	Klitlavning (2190)	*Elle- og askeskov (91E0)
	Kransnålalge sø (3140)	
		* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	Skæv vindesnegl	Gråsæl
	*Eremit	Spættet sæl
	Bredøret flagermus	
	Damflagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F82 Bøtø Nor		
Arter:	Sædgås (rastende)	Plettet Rørvagtel
	Grågås (rastende)	Engsnarre
	Bramgås (rastende)	Trane (ynglende og rastende)
	Rørhøg	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F83		
Kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand		
Arter:	Skarv (rastende)	Rørhøg
	Rørdrum	Blishøne (rastende)
	Knopsvane (rastende)	Klyde
	Sangsvane (rastende)	Spilletterne
	Sædgås (rastende)	Fjordterne
	Mørkbuget Knortegås (rastende)	Havterne
	Hvinand (rastende)	Dværgterne
	Lille Skallesluger (rastende)	Mosehornugle

Kort 4. Beliggenheden af Gedser Landevej 43 i forhold til Natura 2000-område nr. 173.

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura2000-området er 1330 strandeng vest for Marrebæk skov ca. 2,3 km sydvest for stald og lager. Habitatnaturtypernes tålegrænse for kvælstof er jf. ammoniakmanualens bilag 3 30-40 kg N/ha. Baggrundsbelastningen med kvælstof er 11,2 kg N/ha/år i Guldborgsund Kommune jf. data fra DCE 2012.

Kommunens vurdering

Der er en meremission fra stald og lager på 2.126,76 kg N/år. Den nærmeste kortlagte terrestriske habitatnaturtype i Natura 2000-området er en strandeng beliggende 2,4 km fra anlægget i sydvestlig retning. I det elektroniske ansøgningssystem er det beregnet, at det ansøgte dyrehold medfører en merbelastning af den nordøstlige del på 0,1 kg N/ha. Da strandengen ligger yderligere godt 1 km længere væk, vurderes merbelastningen at være i samme niveau eller lavere. Sammenholdes dette med, at strandenge er en forholdsvis robust naturtype set i forhold til belastning med kvælstof (tålegrænse 30-40 kg N/ha), vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil forringe bevaringsstatus for de nærmeste terrestriske habitatnaturtyper i forhold til stald og lager på Gedser Landevej 43.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke habitatområdet væsentligt.

Samtidigt vurderes det, at det udvidede dyrehold på Gedser Landevej 43 beliggende udenfor Natura 2000-området *ikke* kræver, at der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering jfr. § 7 i Habitatbekendtgørelsen. Begrundelsen for denne vurdering er, at hverken naturtyper eller arter vurderes at ville blive påvirket.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

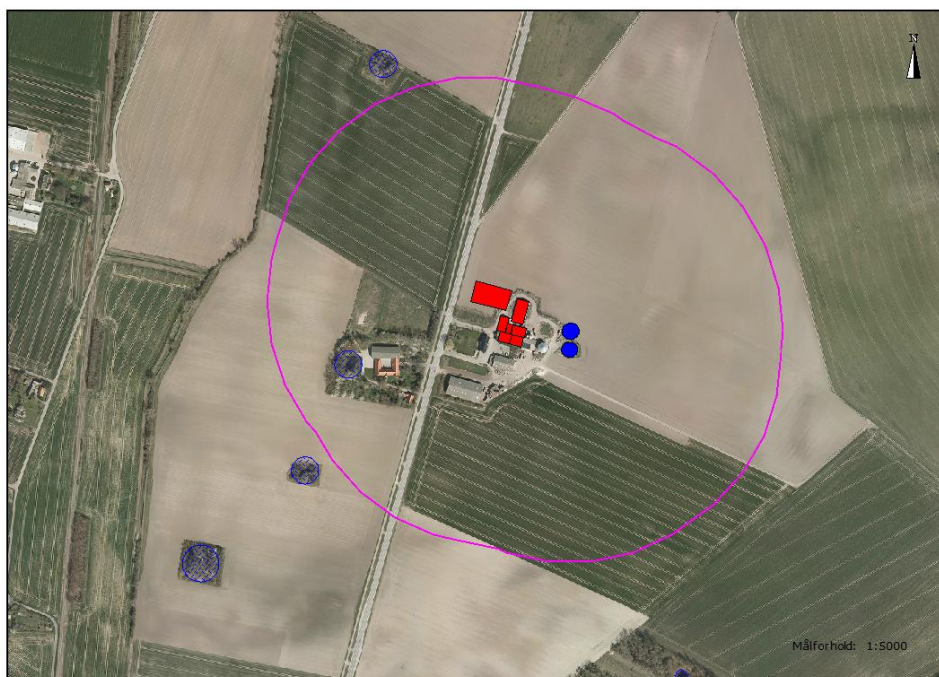
I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 6, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Af sårbare og beskyttelseskrævende arter findes i området med stor sandsynlighed bilag IV-arterne Springfrø, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø. Arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 6, sidst i dokumentet.

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at indenfor en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Indenfor en afstand af 300 m fra stald og lager er der et næringsrigt vandhul. Vandhullet ligger 210 m vest for stald og lager – se kort 5. En beregning af total- og merdepositionen af kvælstof fra den ansøgte produktion viser en merdeposition på 1,7 kg N/ha og en totaldeposition på 2,9 kg N/ha.

Kort 5. Beliggenheden af mulige lokaliteter for bilag IV-padder indenfor 300 m fra stald og lager. Den pink streg angiver 300 m-afstanden. Beskyttede vandhuller er angivet med blå skraveret signatur.

Der er foretaget besigtigelse af naturområder, herunder af det aktuelle vandhul, d. 26-8-2009 og 4-9-2009 i forbindelse med udarbejdelsen af den eksisterende husdyrgodkendelse på Gedser Landevej 43. Ved besigtigelsen konstateredes det, at vandhullet har kanter af beton og formentlig er en tidligere branddam. Vandhullet vurderedes muligvis at være egnet for Stor Vandsalamander, men ikke de øvrige arter af bilag IV-padder.

Flagermus

Der er ikke registreret arter af flagermus ved besigtigelserne. Potentielle levesteder findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (vandflagermus, troldflagermus, dværgflagermus, brun flagermus og sydflagermus). Se evt. Tabel 6, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter).

Andre bilag IV-arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der indenfor området findes andre bilag IV-arter end de nævnte.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merbelastning med kvælstof fra stald og lager. Det er påvist, at tilførsel af 1 kg N/ha og derover medfører tilstandsændringer i et naturområde jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Merbelastningen med kvælstof fra den ansøgte produktion er beregnet til 1,7 kg N/ha i vandhullet vest for stald og lager. I og med at forekomsten af Stor Vandsalamander i vandhullet er usikker, samt at der indenfor få hundrede meter fra vandhullet findes flere andre vandhuller, der er egnede som yngle- og rasteområder for Stor vandsalamander og andre bilag IV-padder, vurderes det, at den økologiske funktionalitet for Stor vandsalamander er

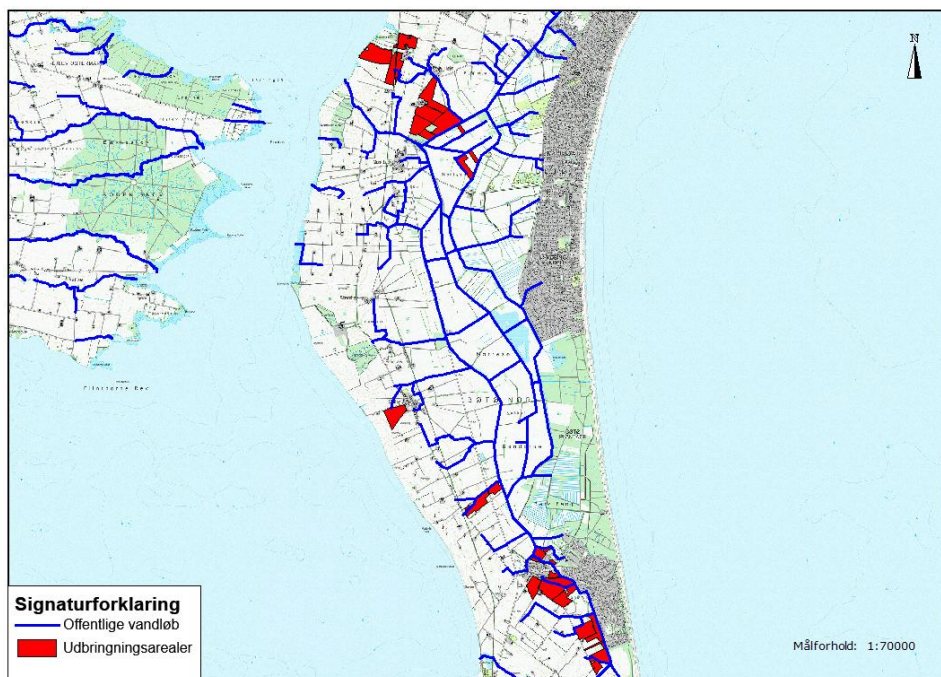
opretholdt i området, selvom det ikke kan afvises, at den ansøgte produktion på Gedser Landevej 43 har en påvirkning af vandhullet.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for Flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af Flagermus.

1.2 PÅVIRKNING FRA AREALER

1.2.1 Påvirkning af søer og vandløb

Det samlede udbringningsareal er 218,47 ha. Af dette afvander hovedparten af arealet til Guldborgsund (indgår i hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet) via flere, mindre private og offentlige vandløb, herunder Nordkanalen og Sydkanalen. 6,88 ha af udbringningsarealet afvander via privat vandløb/rørledninger til den åbne del af farvandet Rødsand, der indgår i hovedvandopland 2.6. Ifølge Vandplan 2010-2015 for hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet har Nordkanalen og Sydkanalen målsætningen "godt økologisk potentiale" med en tilhørende faunaklasse 4. De mindre vandløb er ikke målsat i den nuværende vandplan. For disse vandløb skal det jf. Vandplanens retningslinje 3 sikres, at der ikke meddeles tilladelser og godkendelser, der måtte være til hinder for, at vandløbene opnår god tilstand. Beliggenheden af udbringningsarealerne og de offentlige vandløb fremgår af kort 6.

Kort 6. Beliggenheden af offentlige vandløb og udbringningsarealerne.

Følgende udbringningsarealer grænser op til åbne vandløb: 9-0, 10-0, 13-0, 15-0, 17-0, 18-0, 19-0, 20-0, 21-0, 22-0, 24-0, 25-0, 26-0, 29-0 og 30-0.

Det fremgår af Vandplanen, at det kan forventes, at ca. 15 % af de åbne vandløb, som indgår i planen, ikke kan leve op til de opstillede mål i 2015 uden en miljøforbedrende indsats, som ligger ud over de gældende spildevandsplaner og allerede

vedtagne øvrige miljøforbedrende foranstaltninger. Vandløbene, som grænser op til udbringningsarealerne, indgår ikke i vandplanens indsatsprogram for forbedringer i vandløbene.

Ved besigtigelser d. 26-8-2009 og 4-9-2009 af udbringningsarealerne i forbindelse med godkendelsen i 2010 er der ikke konstateret stærkt skrånende arealer ned mod åbne vandløb eller søer.

Kommunes vurdering

Ifølge ansøgningsmaterialet er det generelle krav om P-overskud overholdt ved det ansøgte projekt. Da der ikke er særligt skrånende udbringningsarealer mod vandløbene, og da flere af vandløbene er adskilt fra udbringningsarealerne med udyrkede bræmmer, vil risikoen for overfladisk afstrømning af overfladevand med jordpartikler m.v. være ringe. Det vurderes, at vandløb og øvrige ferske recipienter ikke påvirkes væsentligt af det ansøgte projekt.

1.2.2 Påvirkning af hav

Udbringningsarealerne for husdyrgødning ligger primært i oplandet til Smålandsfarvandet, hovedopland 2.5, hvor de afvander til Guldborgsund. Blot 6,88 ha afvander til den åbne del af farvandet Rødsand, der indgår i hovedvandopland 2.6 Østersøen.

Udbringningsarealerne i oplandet til Guldborgsund har nitratklasse 2 og 3, mens arealerne beliggende i oplandet til den åbne del af Rødsand har nitratklasse 0. Ved nitratklasse N0 regnes med et reduktionspotentiale på 87,5 % (middelværdi af 76 – 100 %). Dette betyder, at 87,5 % af kvælstoffet bliver i jorden og 12,5 % vaskes ud til recipienten.

Ved nitratklasse N2 regnes med et reduktionspotentiale på 63 % (middelværdi af 51 – 75 %). Dette betyder, at 63 % af kvælstoffet bliver i jorden og 37 % vaskes ud til recipienten. Ved nitratklasse N3 regnes med et reduktionspotentiale på 25 % (middelværdi af 0 – 50 %). Dette betyder, at 25 % af kvælstoffet bliver i jorden og 75 % vaskes ud til recipienten.

Guldborgsund er et smalt farvand, der forbinder Smålandsfarvandet med Østersøen via Rødsand. Nord for Nykøbing F. er sundet relativt smalt og gennemskæres af en ca. 6 meter dyb sejlrende. Syd for Nykøbing F. udvides sundet til Bredningen, som har en bredde på 5 km og en middeldybde på 2 meter. I kortere perioder kan der forekomme lagdeling i den nordlige del af sundet, men ikke tilstrækkeligt længe til at der opstår risiko for iltvind. Bredningen udgør et tærskelområde. Syd for Bredningen er vandet præget af Østersøen, mens det nord for Bredningen er præget af Smålandsfarvandet. Guldborgsund har et areal på 82 km² og et afstrømningsopland på 430 km². Oplandet til Guldborgsund omfatter de tilgrænsende dele af Lolland og Falster. Kvælstofpåvirkningen fra land udgør 685 ton N/år jf. Vandplan 2010-2015. Guldborgsund er en del af Natura 2000-områder nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster. I vandområdet findes de særligt sårbare habitatnaturtyper (1130 Flodmundinger, 1150 *Kystlaguner og strandsøer samt 1160 Større lavvandede bugter og vige), som er kendetegnende for lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Guldborgsund betegnes derfor som et meget sårbart vandområde i forhold til N-udledningen fra oplandet. Der er indenfor vandområdet Rødsand og Guldborgsund indtil videre kortlagt 65 ha af habitatnaturtype 1150 samt 19 ha af habitatnaturtypen 1160.

Rødsand er et lavvandet brakvandsområde, som ligger sydøst for Lolland mellem Femer Bælt og Guldborgsund. I området er saltholdigheden i vandet 7 – 10 ‰, og den påvirkes af tilførslen fra land, brakt vand fra Østersøen og mere saltholdigt vand fra Guldborgsund. Vandområdet har et areal på 313 km² og et opland på 134 km². Oplandet består hovedsagelig af landbrugsjord og strandenge på det sydøstlige Lolland. Kvælstofpåvirkningen fra land udgør 200 ton N/år jf. Vandplan 2010-2015. Rødsand er en del af Natura 2000-områder nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster. I vandområdet findes de særligt sårbare habitatnaturtyper (1130 Flodmundinger, 1150 *Kystlaguner og strandsøer samt 1160 Større lavvandede bugter og vige), som er kendetegnende for lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Rødsand betegnes derfor som et meget sårbart vandområde i forhold til N-udledningen fra oplandet. Der er indenfor vandområdet Rødsand og Guldborgsund indtil videre kortlagt 65 ha af habitatnaturtype 1150 samt 19 ha af habitatnaturtypen 1160.

Udviklingen i antallet af dyreenheder i oplandet til Guldborgsund er ifølge Miljøstyrelsens opgørelse fra oktober 2015 faldet fra 2007 til 2015, mens der ikke er nogen opgørelse for den åbne del af Rødsand.

Alle kystvande omkring Guldborgsund kommune har ifølge Vandplan 2012-2015 for hovedvandopland 2.5 Smålandsfarvandet målsætningen "god økologisk tilstand". Ingen af kystvandene forventes at opfylde målsætningen i 2015.

Da der i denne ansøgning er tale om få ha, der afvander til Rødsand, vurderes arealet at have underordnet betydning for tilstanden i havområdet, og det er derfor ikke medtaget i den efterfølgende vurdering.

Kommunes vurdering

Da antallet af dyreenheder i oplandet til Guldborgsund er faldende, vurderes den ansøgte produktion i sammenhæng med andre planer og projekter ikke at have en væsentlig påvirkning af det marine område og dermed af Natura 2000-område nr. 173. Afskæringskriterium 1 jf. Miljøstyrelsens elektroniske vejledning er overholdt.

Til brug for vurderingen af, hvorvidt N-udvaskningen fra den ansøgte udvidelse i sig selv vil have en væsentlig virkning på natura 2000-området, er der foretaget beregninger af N-udvaskningen fra den ansøgte produktion samt i en situation, hvor der ikke tilføres husdyrgødning til de samme arealer, dvs. svarende til et planteavlbrug. Beregningen skal afklare, om det ansøgte udgør under 5 % (for sårbare vandområder) og 1 % (for meget sårbare vandområder) af den samlede nitratudvaskning til det aktuelle vandområde, se tabel 4.

Udvaskning ved ansøgt drift (med ansøgt sædskifte inkl. efterafgrøder) = 36,6 kg N/ha

Udvaskning, svarende til planteavlbrug (med planteavlssædskifte) = 35,7 kg N/ha

Merudvaskning som følge af husdyrbruget = 0,9 kg N/ha

Tabel 4. Udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne til Guldborgsund ved ansøgt drift.

	Guldborgsund	
	N2	N3
Samlet N-tilførsel fra oplandet; ton N/år (jf. Vandplan/basisanalyse)	685	
Udbringningsareal; ha	95,71	115,88
Ansøgt drift - udvaskning fra rodzonen, kg N/ha/år	0,9	
Reduktionspotentiale	0,37	0,75
Ansøgt drift - Samlet udvaskning af N til vandområdet kg N/år	31,87	78,22
Ansøgt drift - udvaskning i forhold til samlet N-tilførsel til vandområdet	110,1 kg N ~ 0,02 %	

Beregningerne viser, at udvaskningen af kvælstof fra husdyrbrugets arealer til Guldborgsund udgør 110,1 kg N/år ved det ansøgte projekt. Tilførslen svarer til 0,02 % af den samlede tilførsel af kvælstof fra oplandet til Guldborgsund.

Da Guldborgsund er et meget sårbart vandområde, viser beregningsmodeller, at tilførsel af kvælstof i mængder på 1 % og derunder af den samlede kvælstoftilførsel fra oplandet ikke medfører påviselige ændringer i vandområdets tilstand, jf. Miljøstyrelsens elektroniske vejledning. Afskæringskriterium 2B er dermed overholdt, og det vurderes på denne baggrund, det ansøgte ikke i sig selv vil have en væsentlig virkning på vandområdet og herunder natura 2000-område 173.

Det er kommunens samlede vurdering, at det ansøgte udledning af kvælstof til Guldborgsund hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil have en væsentlig indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område nr. 173.

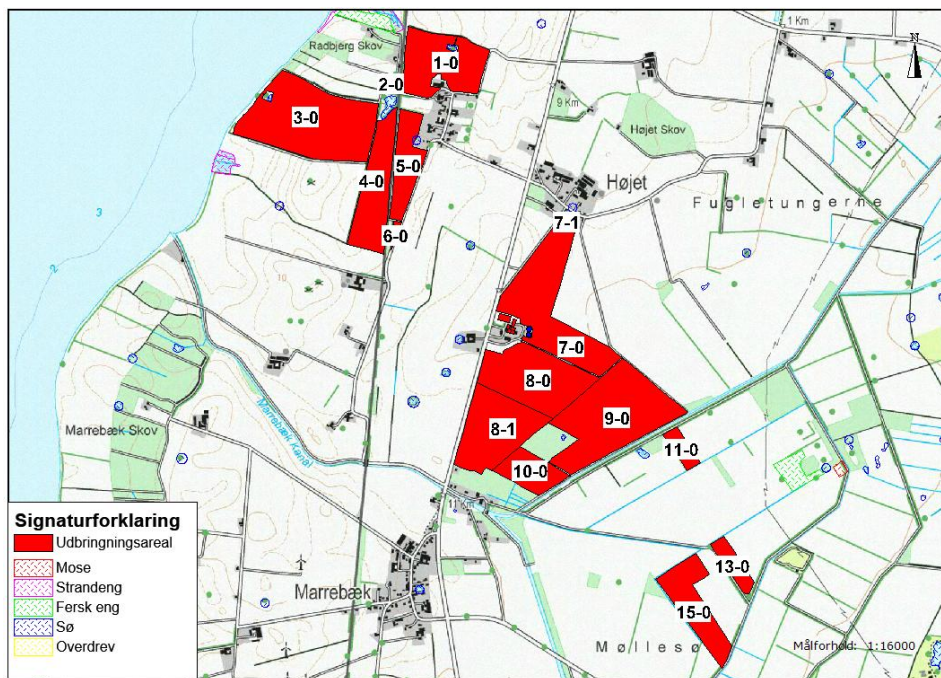
1.2.3 Påvirkning af § 3-beskyttet natur

En række naturtyper er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Disse omfatter moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge, overdrev, heder, søer og vandløb. I henhold til Naturbeskyttelsesloven er der forbud mod ændringer af beskyttede naturtyper tilstand.

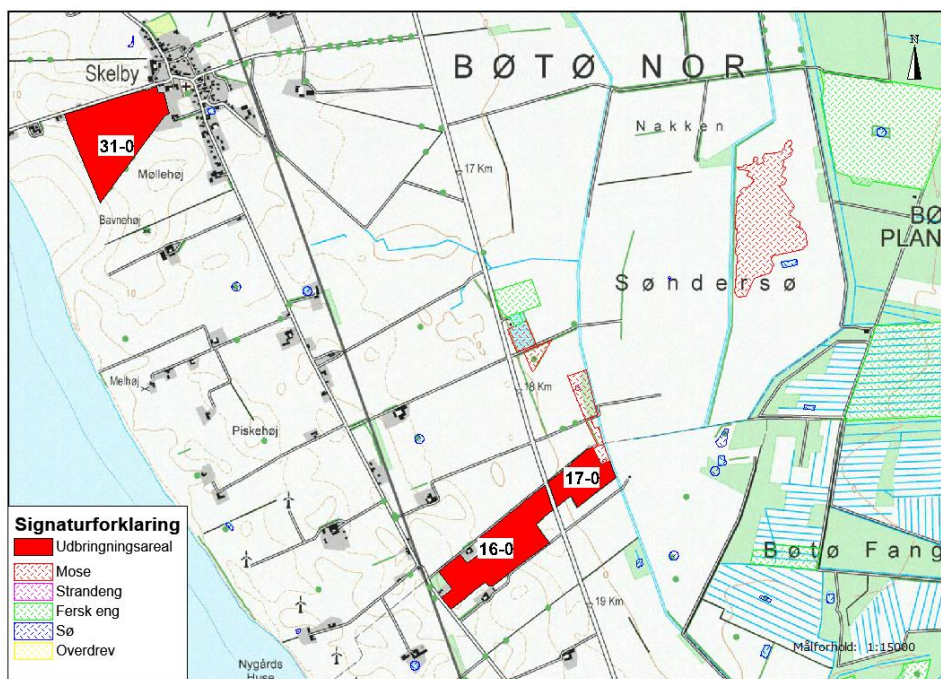
En række af naturtyperne er sårbare over for nitrat- og fosforpåvirkninger ved overfladisk afstrømning fra udbringningsarealerne. Endvidere kan afdampning af kvælstof i forbindelse med udbringningen af husdyrgødning påvirke naturtyperne. Udbringning af husdyrgødning medfører en belastning med ammoniak på over 1 kg N/ha/år i de nærmeste 10-20 m afhængig af gødningstype, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten. Ved tilførsel af over 1 kg N/ha/år kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning.

Især de forekomster af naturtyper, der ligger lige op til udbringningsarealer, vil være under direkte påvirkning. I forbindelse med den tidligere godkendelse er der d. 26-8-2009 og 4-9-2009 foretaget besigtigelse af de beskyttede naturtyper, der ligger i tilknytning til udbringningsarealerne. Endvidere er der foretaget besigtigelse d. 13-4-2016 foretaget besigtigelse af to vandhuller ved henholdsvis mark 19-0

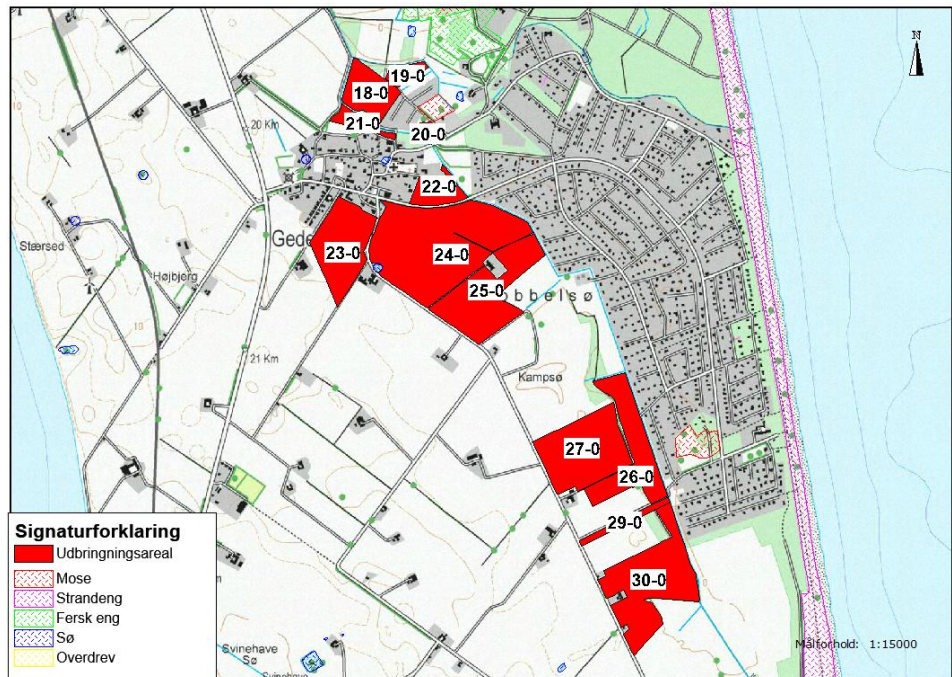
og 24-0, der ikke blev besøgt i 2009. Udbringningsarealerne og de beskyttede naturtyper fremgår af kort 7-9.

Kort 7. Beskyttede naturtyper ved de nordlige udbringningsarealer.

Kort 8. Beskyttede naturtyper ved de midterste udbringningsarealer.

Kort 9. Beskyttede naturtyper ved de sydlige udbringningsarealer.

Udbringningsarealerne grænser hovedsagelig op til mindre, fritliggende vandhuller, men også til et enkelt moseareal. Vandhullerne er næringsrige og i varierende grad groet til med træer og buske. Der er ikke kraftigt skrånende udbringningsarealer ned til vandhullerne. Vegetationen i mosen ved mark 17-0 er domineret af tagrør.

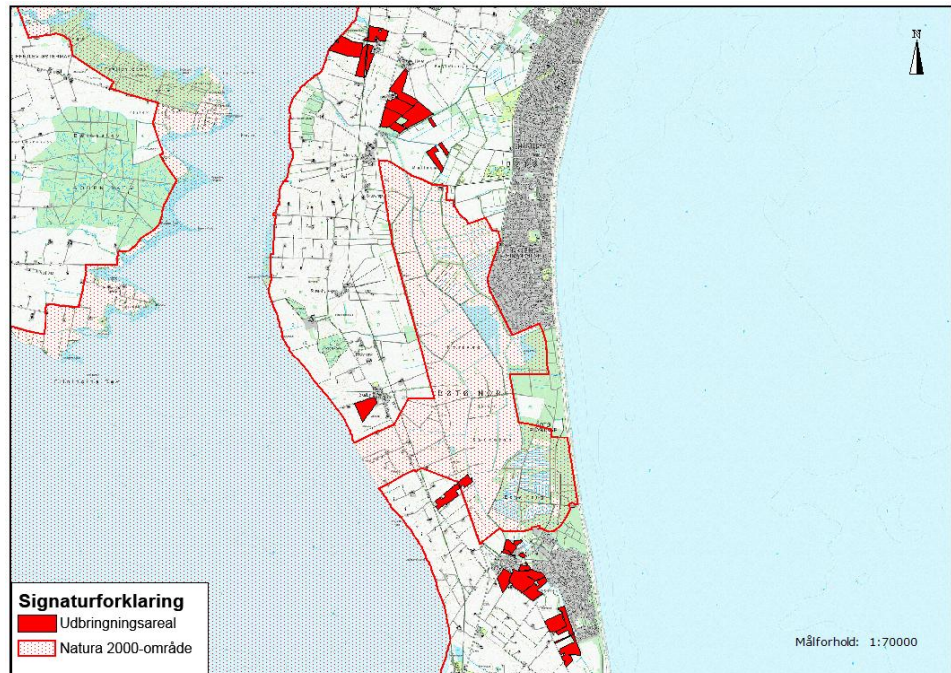
Kommunens vurdering

De beskyttede naturtyper ved udbringningsarealerne er alle forholdsvis robuste naturtyper, set i forhold til påvirkningen med næringsstoffer. Med undtagelse af Bilag IV-arter (som behandles i afsnit 1.2.5) indeholder lokaliteterne ikke fredede-, lokalt truede- eller særligt bevaringsværdige arter. Det vurderes derfor, at udbringningen af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke vil påvirke beskyttede naturtyper, som ligger nær udbringningsarealerne.

1.2.4 Påvirkning af Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegningsgrundlaget. Se endvidere tidligere afsnit om Natura 2000.

Nærmeste natura 2000-område i forhold til udbringningsarealerne er Natura 2000-område nr. 173 Smålandsfarvandet og Guldborgsund med kyster, der på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 82 Bøtø Nor og 83 Kyststrækningen ved Hyllekrog-Rødsand, se kort 10. Beskrivelse af natura 2000-området og udpegningsgrundlaget findes i afsnit 1.1.2. En enkelt mark – mark 17-0 – ligger i natura 2000-området, mens de øvrige udbringningsarealer ligger i en afstand på 0 – ca. 2,6 km fra natura 2000-området.

Kort 10. Beliggenheden af udbringningsarealerne i forhold til Natura 2000-områder.

Kommunens vurdering.

Udbringning af husdyrgødning medfører en afdampning af kvælstof, der i en afstand af 10-20 m afhængig af gødningstype, i nogle tilfælde op til 100 m, fra markkanten giver en tilførsel på 1 kg N/ha/år. Ved tilførsel af 1 kg N/ha/år og derover kan der påvises en tilstandsændring af et naturområde, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Som der fremgår af afsnit 1.1.1 om kategori 1-natur er der ingen ammoniakfølsomme naturområder nær udbringningsarealerne. Det vurderes derfor, at udbringningen af husdyrgødning på de ansøgte arealer ikke at have en væsentlig påvirkning af arter og naturtyper i Natura 2000-området.

Samlet set er det kommunens vurdering, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller sammen med andre planer og projekter i området vil have en væsentlig påvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne.

1.2.5 Påvirkning af Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder.

Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitat-bekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Der er foretaget besigtigelser ved udbringningsarealerne d. 26-8-2009 og 4-9-2009 i forbindelse med den tidligere godkendelse, samt d. 13-4-2016 af to vandhuller ved henholdsvis mark 19-0 og 24-0, der ikke blev besigtiget i 2009.

Padder

Ved besigtigelserne er der afhængig af årstiden dels registreret forekomst af padder (æg, yngel, voksne individer), dels er der foretaget en vurdering af, hvorvidt naturområderne er potentielle yngle- eller rastesteder for arterne. Vurderingen er foretaget ud fra paddernes levestedskrav, lokaliteternes tilstand og beliggenhed i forhold til andre naturområder, se tabel 5 og kort 7-9. Det drejer sig primært om:

- vandhullet er helt eller delvist lysåbent, dvs. kan vandet blive opvarmet
- forekommer der lavvandede partier
- er det massivt eutrofieret
- forekommer der (tegn på) andefodring, -udsætning eller fisk
- er bilag IV-arten udbredt i området
- er der raste-/forurageringsområder i nærheden
- indgår vandhullet i et netværk af levesteder, og er der mulighed for vandring/spredning mellem disse
- forekommer der levende hegn og naturarealer i øvrigt tæt ved eller omkring vandhullet

Tabel 5. Oversigt over naturområder og deres egnethed som yngle- og rastekområde for Bilag IV-padder.

Lokalitet	Udbringningsareal	Forekomst/potentiel forekomst af Bilag IV-arter
Vandhul	I mark 1-0	Stor Vandsalamander, Springfrø
Vandhul	I mark 3-0	Stor Vandsalamander, Grønbroget tudse
Vandhul	Op til mark 4-0	Ikke egnet
Vandhul	Op til mark 5-0	Stor Vandsalamander, Grønbroget tudse, Springfrø
Vandhul	Op til mark 9-0 (14 m afstand)	Ikke vurderet
Mose/vandhul	Op til mark 17-0	Ikke egnet
Vandhul	Op til mark 19-0	Springfrø
Vandhul	Op til mark 24-0	Ikke egnet

Springfrø er udbredt på Lolland og Falster og specielt i områder nær løvskov. Arten forventes at yngle i hovedparten af vandhuller, der som minimum er delvist lysåbne. Springfrø er vurderet at kunne yngle i 3 vandhuller i/ved markerne 1-0, 5-0 og 19-0.

Spidssnudet Frø, der ikke i samme grad som Springfrø er knyttet til egentlige vandhuller, men i højere grad til oversvømmede partier i moser og på enge, vurderes ikke at forekomme i naturområderne ved udbringningsarealerne.

Stor Vandsalamander er almindelig i det sydøstlige Danmark i vandhuller og formodes at findes i op mod halvdelen af vandhullerne. Især i vandhuller med bedst vandkvalitet og uden fisk vil sandsynligheden være størst. Arten opholder sig efter yngleperioden forsat lige omkring vandhullet eller op til 300 m derfra. Stor Vandsalamander vurderes at yngle i 3 vandhuller i/ved markerne 1-0, 3-0 og 5-0.

Især Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø er afhængige af, at der findes naturarealer eller ekstensivt drevne arealer omkring ynglelokaliteterne.

Grønbroget Tudse er tidligere registreret på en lokalitet få hundrede meter syd for mark 21-0 samt i 2014 i Højjet og Radbjerg, der ligger nær de nordlige udbringningsarealer. Grønbroget Tudse yngler i nygravede vandhuller eller lavninger uden eller med sparsom vegetation. Endvidere kan den yngle i vandhuller, hvor vegetationen holdes lav ved afgræsning, eller i gamle ajlebeholdere og lignende kunstige anlæg. To af de besigtigede naturområder (ved mark 3-0 og 5-0) ved udbringningsarealerne vurderes i deres nuværende tilstand at være egnede ynglelokaliteter for Grønbroget Tudse.

Udover ovennævnte bilag IV-arter findes i området Skrubtudse, Lille Vandsalamander og Grøn Frø. I vandhullet ved mark 19-0 blev der observeret æg fra Skrubtudser ved besigtigelsen d. 13-4-2016. Alle padder i Danmark er fredet og voksne dyr, æg eller yngel må ikke slås ihjel.

Flagermus og andre bilag IV-arter

Der er ikke registeret andre Bilag IV-arter i tilknytning til udbringningsarealerne. Det forventes at omkring 5 flagermusarter (Vandflagermus, Troldflagermus, Dværgflagermus, Brunflagermus og Sydflagermus) kan findes i denne del af kommunen (Tabel 6 med beskrivelser af bilag IV-arter). Potentielle yngle- og rastesteder for flagermus findes i ældre træer, stalde, lader m.m.

Kommunes vurdering

Ved besigtigelserne er der foretaget en konkret vurdering af, om de enkelte naturområder kan være yngle- eller rasteområder for padder, der er omfattet af EU-habitatdirektivets Bilag IV. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker en beskadigelse eller ødelæggelse, herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder for Bilag IV-arter jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Ved udbringning af husdyrgødning sker der en afdampning af kvælstof, som afsættes på de omkringliggende arealer. Afsætningen af kvælstof er størst tæt på udbringningsarealet og den falder gradvist med øget afstand til udbringningsarealet. Størrelsen af kvælstofdepositionen er udover afstanden fra udbringningsareal også afhængig af husdyrgødningstypen og udbringningsteknologien. Naturområder kan ændres som følge af tilførsel af kvælstof. Det er påvist, at tilførsel af 1 kg N/ha og derover medfører tilstandsændringer i et naturområde jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Tilstandsændringerne vil f.eks. være i form af en tilgroning af naturområdet med mere kvælstoftolerante og konkurrencesterke plantearter. Den generelle naturtilstand i det kvælstoffølsomme naturområde vil blive ændret og forringet. Det samme gør sig gældende for naturområder og vandhuller, der er yngle- og rasteområde for Bilag IV-arter f.eks. Stor Vandsalamander eller Springfrø, hvor en forøget kvælstoftilførsel bevirker en tilgroning af naturområdet. Herved bliver naturområdet beskadiget eller ødelagt over en årrække, således at det ikke kan fungere som yngle- og rasteområde for Bilag IV-arterne.

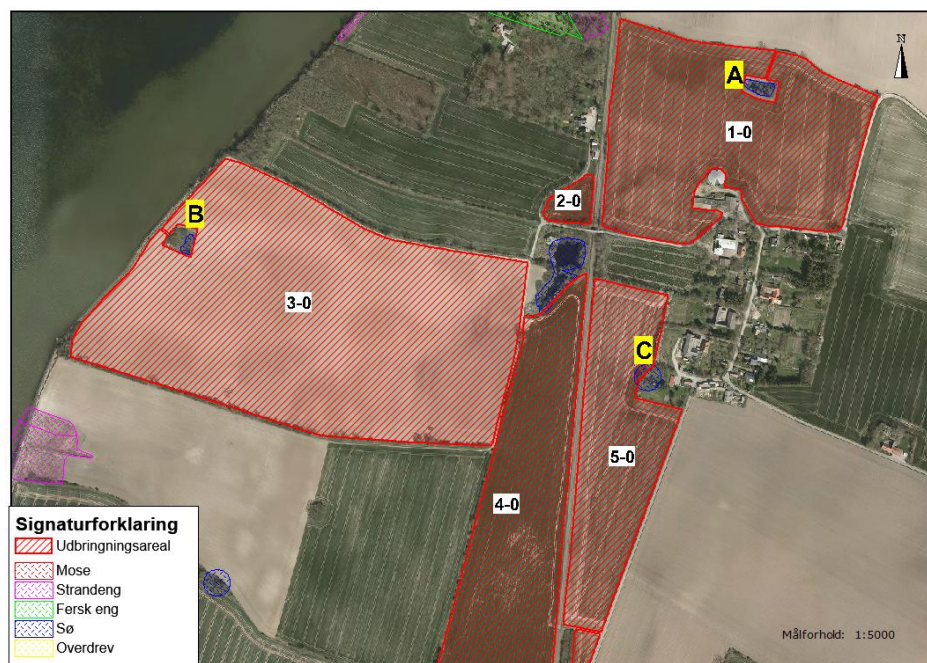
Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der ifølge Miljøstyrelsens husdyrvejledning sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case"- tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning - typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet

betydeligt mindre. Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning, at ved udbringning af ubehandlet gylle fra svin vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter fra udbringningsarealet. Ubehandlet gylle fra kvæg kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter fra udbringningsarealet. Anvendelsen af forskellige udbringningsteknologier kan medvirke til, at afdampningen af kvælstof mindskes. Ifølge Miljøstyrelsens husdyrvejledning vil depositionen af kvælstof være mindre end 1 kg N/ha i kanten af et udbringningsareal, hvis udbringningen af gylle sker ved nedfældning eller ved anvendelse af forsuret gylle. I nærværende godkendelse håndteres husdyrgødningen som gylle.

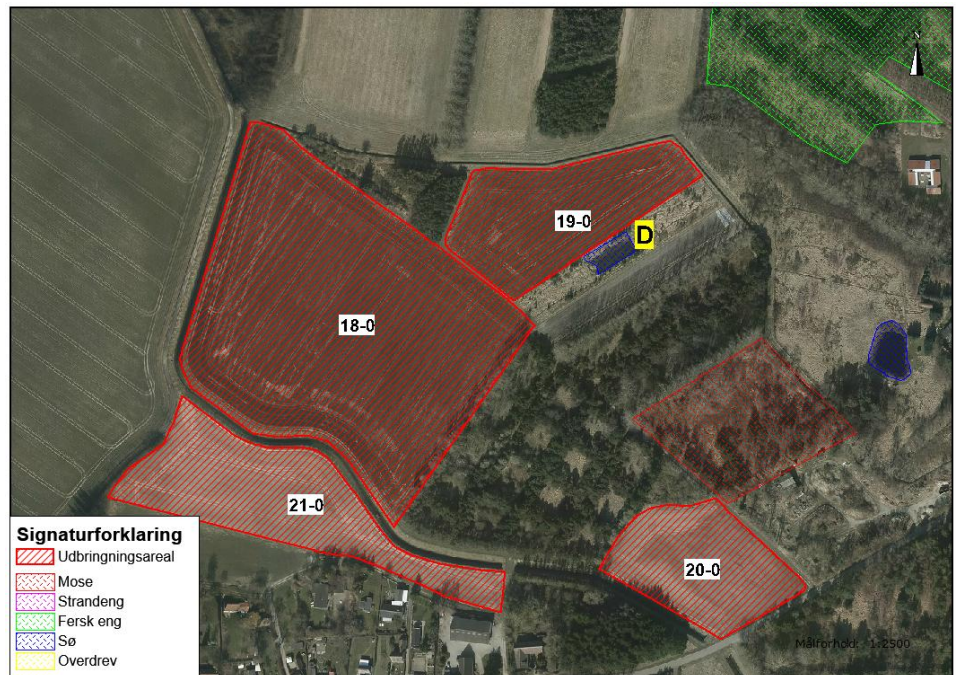
For at hindre ændringer i tilstanden af kvælstoffølsomme naturtyper samt i naturområder der er yngle- og rastecområder for Bilag IV-arter, i forbindelse med udbringning af husdyrgødning er det kommunens vurdering, at afdampningen af kvælstof ved udbringningen kan reduceres tilstrækkeligt ved anvendelsen af forskellige udbringningsmetoder eller ved at holde afstand til naturområdet.

Det vurderes, at der skal stilles følgende vilkår:

- Ved vandhullerne A, B, C og D beliggende i/ved mark 1-0, 3-0, 5-0 og 19-0 må der ikke udbringes flydende husdyrgødning nærmere end 10 m fra vandhullets øverste kant medmindre udbringningen sker med forsuret gylle eller ved nedfældning. Vandhullernes placering fremgår af kort 11 og 12. Afstanden udmåles fra øvre brinkkant af vandhullet, hvor den naturlige fugtigbundsvegetation, som hører til vandhullet, ophører.

Kort 11. Beliggenheden af søer som er egnede yngle- og rastesteder for bilag IV-padder.

Kort 12. Beliggenheden af søer som er egnede yngle- og rastesteder for bilag IV-padder.

Flagermus

Udbringningen af husdyrgødning påvirker ikke træer eller bygninger, og det vurderes, at yngle- og rastesteder for flagermus omfattet af Bilag IV ikke vil blive beskadiget eller ødelagt ved projektet.

Andre bilag IV-arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der indenfor området findes andre bilag IV-arter end de nævnte.

Tabel 6. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden manglefuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Trolldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart".</p> <p>Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebseklo.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfluelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>

BILAG 3. Udbringningsarealer for husdyrgødning
Det samlede areal inkl. transportveje:

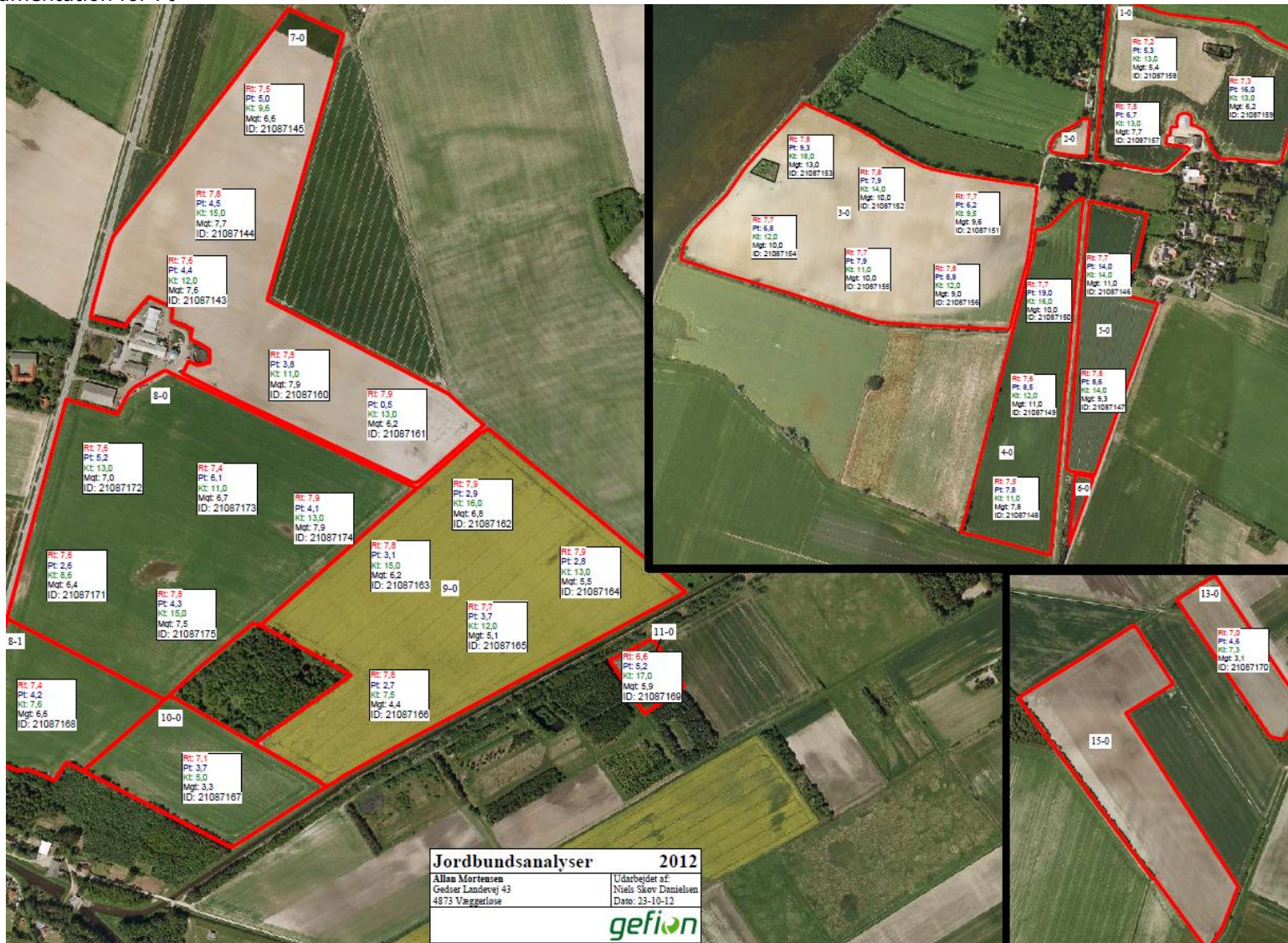
De nordlige arealer inkl. transportveje:

Det sydlige areal inkl. transportveje:

BILAG 4. Dokumentation for Pt

dsanalyser 2012

3

Udarbejdet af
Niels Skov Danielsen
Dato: 23-10-12

Jordbundsanalyser roeareal 2012

Allan Mortensen
Gedser Landevej 43
4873 Væggerløse

Udarbejdet af:
Niels Skov Danielsen
Dato: 21-01-13

Udarbejdet i Næsgaard Markkort ADVICER.

**Beredskabsplan for
Allan Mortensen, Gedser Landevej 43, 4873 Væggerløse**

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8
Transport af bekæmpelsesmidler	9
Bilag A: Beliggenhedsplan	10
Bilag B: Afløbsplan	11
Bilag C: Beredskabsplan	12

Udarbejdet af: Allan Mortensen

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriale og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder mv.
- Vt. fald /kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand mm. Tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i staldkontoret og stuehuset og har nr. 54174213

Miljømyndighed, Guldborgsund Kommune

kontaktes på telefon 54 73 10 00 dag.

Guldborgsund Kommune skal ALTID kontaktes ved miljøforurening.

Alarmcentralen	kontaktes på telefon	112	dag og nat.
Falck	kontaktes på telefon	70102030	dag og nat.
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat.
Lægevagt	kontaktes på telefon	70225055	dag og nat.
Gråkjær Miljøcenter	kontaktes på telefon	96135555	dag.
Landbocenteret	kontaktes på telefon	54840999	dag.
Dyrlæge	kontaktes på telefon	21715282	dag og nat.
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	54852722	dag.
Elektriker	kontaktes på telefon	54177501	dag eller nat.
Smeden	kontaktes på telefon	54853189	dag eller nat.
VVS	kontaktes på telefon	54853189	dag.
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	72175555	dag.

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren Allan Mortensen på tlf. 21 25 42 13

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukker
- Brandtæppe

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank – RING 112

Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Allan Mortensen på tlf. 21 25 42 13

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 54 73 10 00

Da gyllebeholderens øverste kant er placeret i samme højde som gyllekummerne i stalden kan gyllen ved sprængning af gyllebeholderen ikke løbe til bygningerne, men kun ud over markerne bagved gyllebeholderen. Her er der risiko for nedsivning til dræn. Gylle kan via drænene løbe til Marbæk Kanal der løber ca 1.000 m øst for ejendommen.

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber ud over markerne.

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det ikke påvirke dambrug.

Medhjælper/fodermester Brian på tlf. 40 42 87 67

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Opgravet jord
- Frontlæsser
- Telescoplæsser

Kemikalie og oliespild instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Allan Mortensen på tlf. 24 25 42 13

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 54 73 10 00

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til dræn. Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. Afhængig af mængden og art.

Hvis mælk, kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det ikke påvirke dambrug.

Medhjælper/fodermester Brian på tlf. 40 42 87 63

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Kattegrus
- Savsmuld
- Opgravet jord med frontlæsser eller telescoplæsser

I lade samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at op-suge spildte væsker.

Stophaner / hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhanen sidder ud til Gedser Landevej.

I stalden sidder stophanen i fyrrummet i samme ende af stalden som forrum og staldkontor.

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder i foderrummet

El-tavle sidder i foderrummet og der findes en afbryder i maskinhuset til afbrydelse af strøm til maskinhuset.

Nye ampere sikringer opbevares ved el tavle i foderrummet.

Strømsvigt instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til Væggerløse EI Aps og forhør om varigheden af udfaldet.

Tlf. 54 17 75 01.

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator. Der findes nødstrømsgenerator i foderrummet.

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

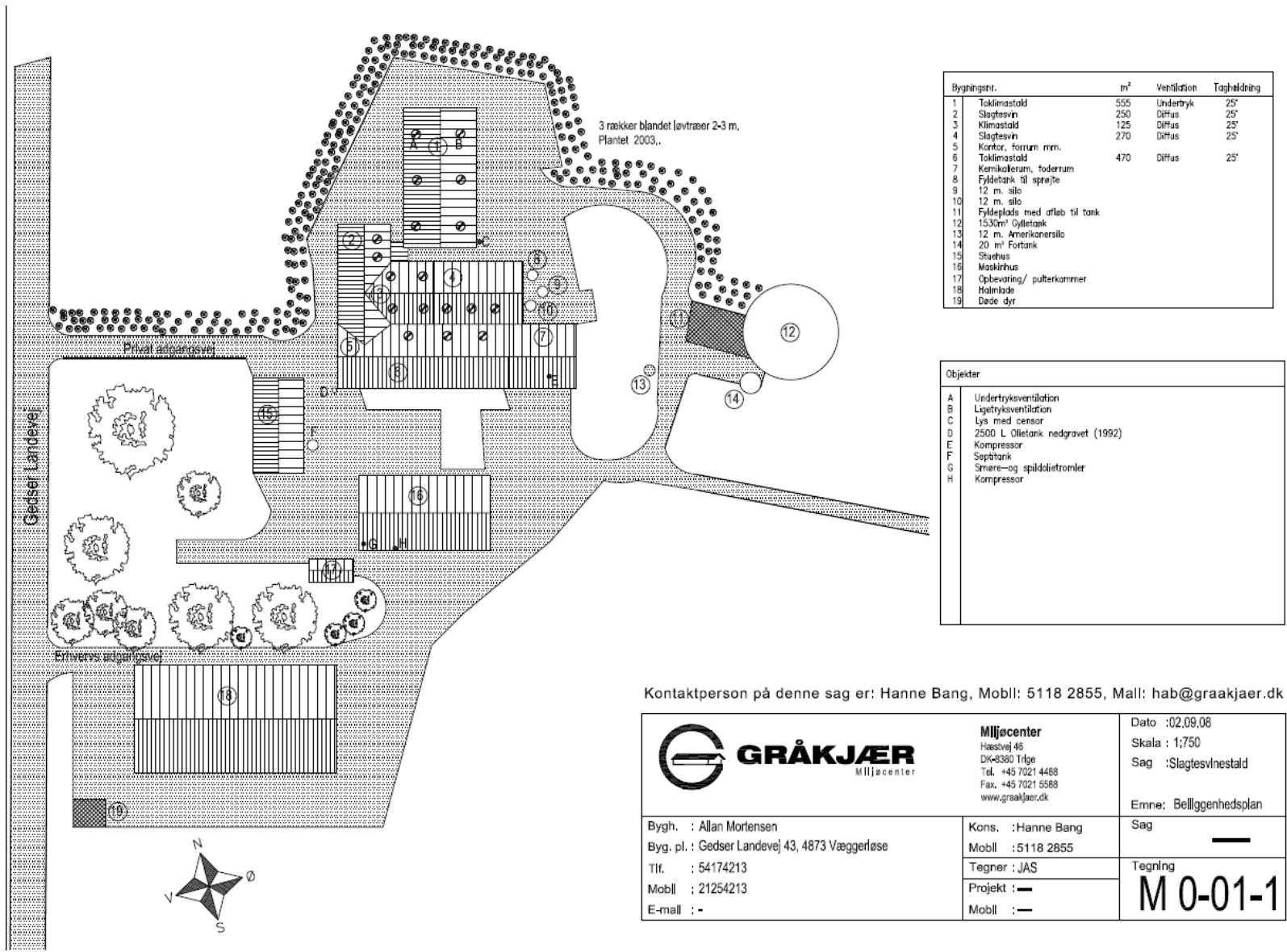
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag A: Beliggenhedsplan – opdateres når ny stald og gyllebeholder er opført

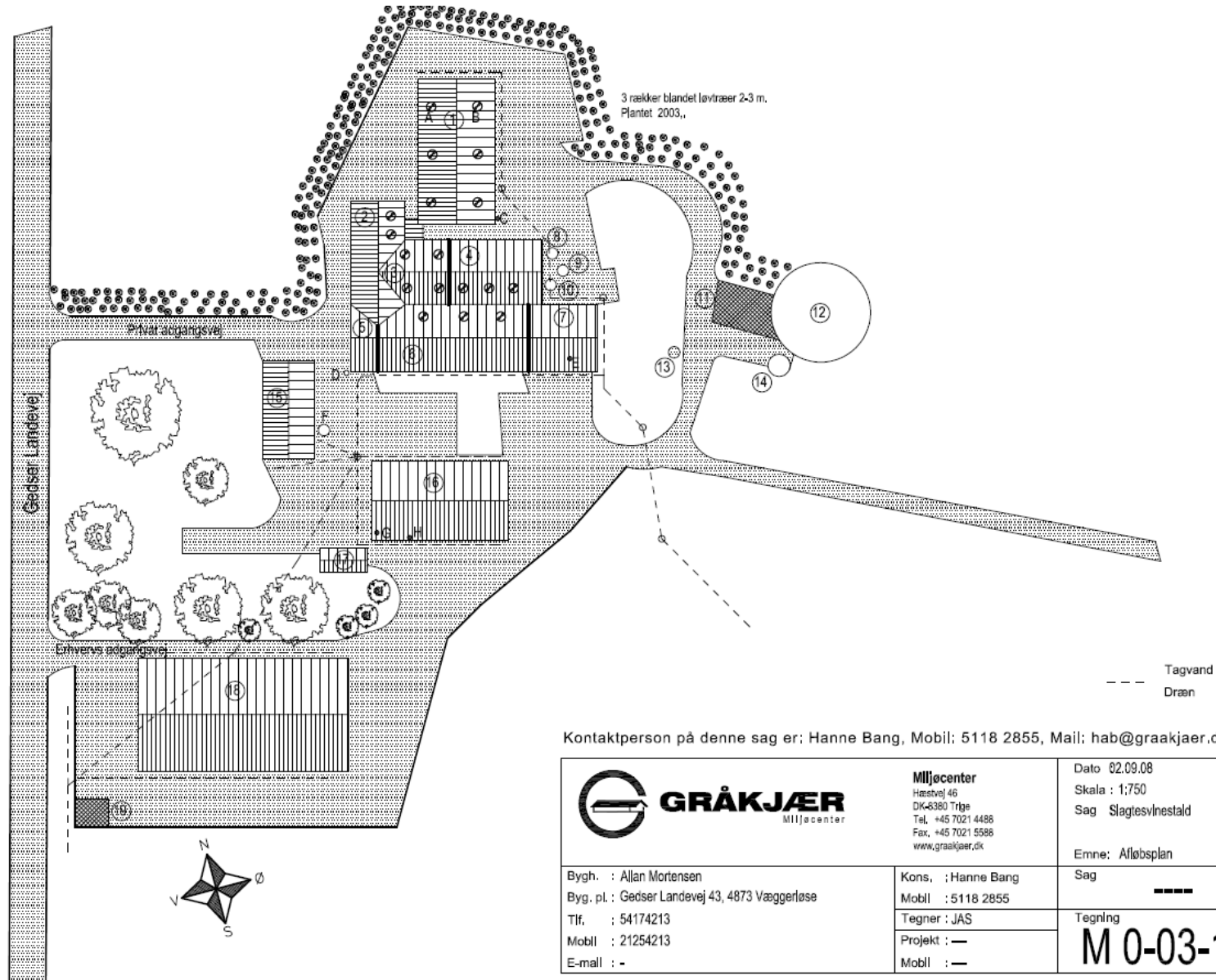
Bygningst.	m ²	Ventilation	Taghældning
1	Toklimastald	555	Undertryk 25°
2	Slagtesvin	250	Diffus 25°
3	Klimastald	125	Diffus 25°
4	Slagtesvin	270	Diffus 25°
5	Korridor, forrum mm.		
6	Toklimastald	470	Diffus 25°
7	Kemikalerum, foderrum		
8	Fyldetank til sprøjte		
9	12 m. silo		
10	12 m. silo		
11	Fyldplads med afløb til tank		
12	1530m ³ Gylletank		
13	12 m. Amerikansilo		
14	20 m ³ Fortank		
15	Stuehus		
16	Maskinhus		
17	Opbevaring/ putterkammer		
18	Halmplads		
19	Døde dyr		

Objekter	
A	Undertryksventilation
B	Lige tryksventilation
C	Lys med censor
D	2500 L. Oiletank nedgravet (1992)
E	Kompressor
F	Sepårtank
G	Smøre- og spildoliefronter
H	Kompressor

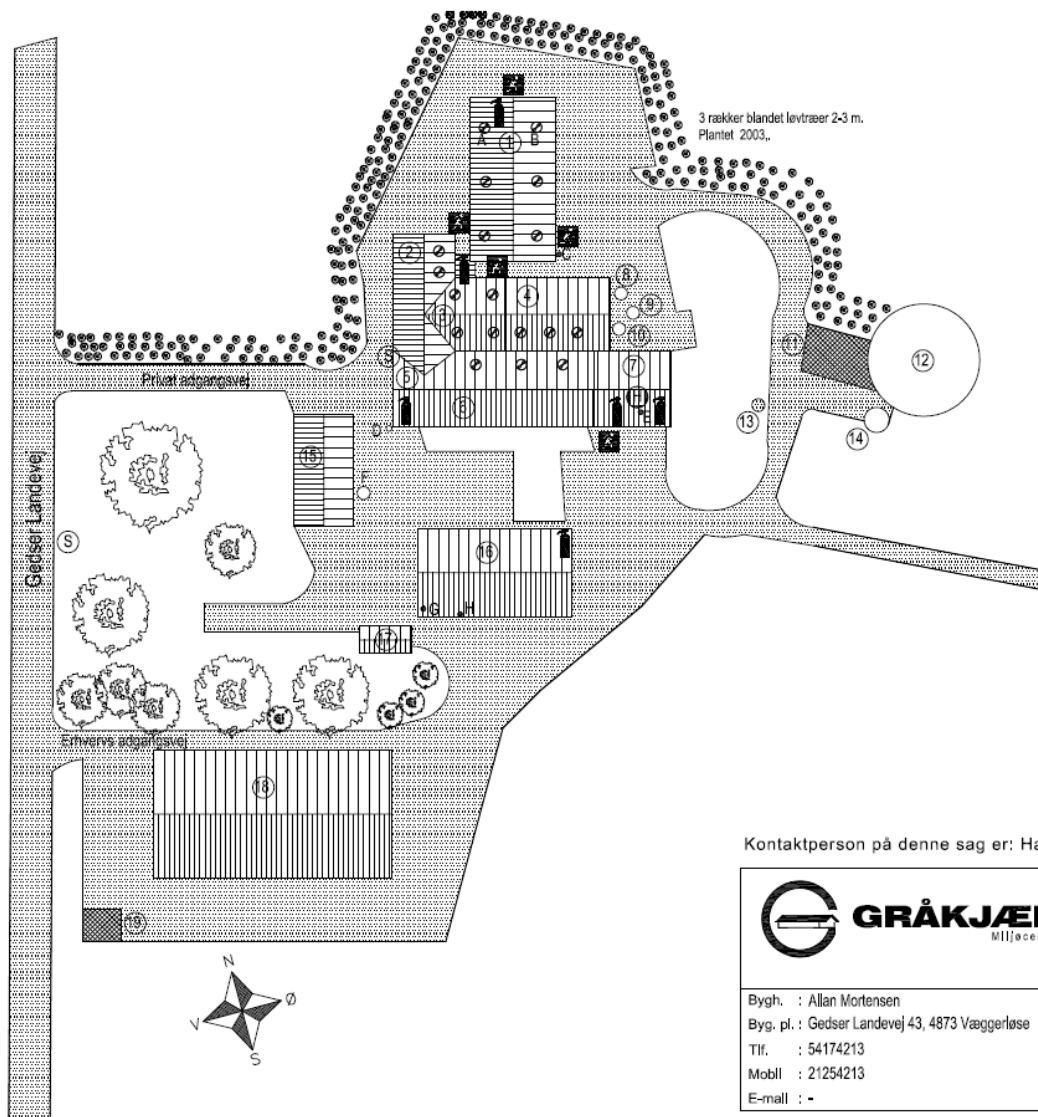
Kontaktperson på denne sag er: Hanne Bang, Mobil: 5118 2855, Mail: hab@graakjaer.dk

	Miljøcenter Hæstvej 46 DK-8380 Trige Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato :02.09.08 Skala : 1;750 Sag :Slagtesvinstald
	Bygh. : Allan Mortensen Byg. pl. : Gedses Landevej 43, 4873 Væggerløse Tlf. : 54174213 Mobil : 21254213 E-mail : -	Kons. : Hanne Bang Mobil : 5118 2855 Tegner : JAS Projekt : — Mobil : —

Bilag B: Afløbsplan – opdateres når ny stald og gyllebeholder er opført

Bilag C: Beredskabsplan – opdateres når ny stald og gyllebeholder er opført

Bygning	m²	Værdi	Tilføjelse
1	Toldkøkken	505	Indertag
2	Stald	200	Udtag
3	Stald	125	Udtag
4	Stald	270	Udtag
5	Køkken, serveri m.m.		
6	Toldkøkken	470	Udtag
7	Køkken, serveri, fodstuen		
8	Plads til 18 personer		
9	12 m. stb.		
10	12 m. stb.		
11	Fælled med stb. til toot		
12	1000m² udtag		
13	12 m. areal		
14	20 m² Plads		
15	Stald		
16	Stald		
17	Opbevaring/udtag		
18	Stald		
19	Stald		

Objekt	
A	Indertag
B	Udtag
C	Udtag
D	2000 L. Bænk udtag (1002)
E	Stald
F	Stald
G	Stald
H	Køkken

- Stophane
- Hovedafbryder
- Brandslukningsudstyr
- Flugtvej(mennesker+dyr)

Kontaktperson på denne sag er: Hanne Bang, Mobil: 5118 2855, Mail: hab@graakjaer.dk

	Miljøcenter Hasselvej 46 DK-6380 Tårnby Tel. +45 7021 4488 Fax. +45 7021 5588 www.graakjaer.dk	Dato : 02.09.08 Skala : 1:750 Sag : Slagtesvinestald
	Bygh. : Allan Mortensen Byg. pl. : Gedser Landevej 43, 4873 Væggerløse Tlf. : 54174213 Mobil : 21254213 E-mail : -	Kons. : Hanne Bang Mobil : 5118 2855 Tegner : JAS Projekt : - Mobil : -

